

Edesche verlustingen, of geestelijcke gezangen en lof-zangen

**op verscheyden voorvallen en gelegtheden t' zaamen
gesteldt, en ten dienst der zang-lievende in 't licht
gebracht**

Joannes Cloeck

bron

Joannes Cloeck, *Edesche verlustingen, of geestelijcke gezangen en lof-zangen op verscheyden voorvallen en gelegtheden t' zaamen gesteldt, en ten dienst der zang-lievende in 't licht gebracht.*
Willem Clerck, Utrecht 1677

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/cloe001edes01_01/colofon.php

děni

1 Kon. 4. 32. Salomon maackte duysent en vijf Liederen.

Ps. 119. 54. Uwe Insettinge zijn mijne Gezangen geweest ter plaatse mijner vreemdelinckschap.

1 Cor. 14. 26. Heeft ymandt van u een Psalm, heeft hij een Lere &c. laat alle dingen geschieden tot stichtinge.

Col. 3. 16. Leert en vermaant malkanderen, met Psalmen, en Lof-zangen, en Geestelijcke Liederen, zingende den Here met aangenaamheit in uwe herten.

Apoc. 14. 3. En zy zongen een nieuw Gezang voor den Troon, en voor de vier Dieren, en voor de Ouderlingen, en niemandt kon dat Gezang leeren, dan de hondert en vier en veertig duysendt, die van de Aarde gekost waren.

Jes. 42. 10. Zinget den Here een nieuw Liedt.

Ps. 81. 2. en 4. Zinget vrolijck Godt onse sterckte, &c. want dat is een Insettinge in Israel, en een Recht van de Godt Jacobs.

Math. 21. 9. De Schare zong het Hosanna.

Eph. 5. 18. 19. En wordt niet droncken in Wijn waar in overdaat is, maar wordt vervult met den Geest, spreekende onder malkanderen, met Psalmen, en Lof-zangen, en Geestelijcke Liedekens. zingende en Psalmende den Here in uwe herte.

**Op-dracht *aan die* Hoog-Edel-geborene en Godtvruchtige Vrouwe,
Vrouw Joanna Margareta van Arhem, *Geboren van Arnhem, Vrouwe
tot den Roosendaal en Harsseloo.***

Hoog-Edel-geborene Vrouwe,

Het was niet reden-loos, dat voormaals een uytstekent Godts-geleerde wenschte, dat alle die gene die de Heere in dese Werelt tot grootheit van Staat gelieft te verheffen, en met een over-edele Geboorte te bekroonen: zig gedurig moghten erinneren het zeggen van dien grooten Apostel der Heydenen, 1. *Cor.* 1.26. dat de Heere niet vele Grooten, niet vele Machtige, niet vele Edele uytverkoren heeft. Buchananus Meester van den Coninck Jacobus, ter opvoedinge der zelve verordent, liggende onder het geweldt van een

dodelijcke ziekte, verzocht van een van des Conincks Raaden, die van den Coninck tot hem gesonden was om naa zijn gezondtheit te vernemen, dat hy den Coninck zijnen 't wegen zeggen zoud dat hy ging naa een plaats daar weynig Coningen quaamen. Van Israels Edele wordt gewaaght, dat zy haren hals niet brachten ten dienst des Heeren. *Neh.* 3. 5. Ick zal gaan tot de Groote zeght Jeremias, maar die hadden het jock des Heeren verbroocken. *Jer.* 5. 5. Vermits de luyster van de grootsheyt dezer Wereldt gedurig in haare oogen schittert, en de Prince deser eeuwe alle de Coninckrijcken deses Wereldts haar zoo smaackelijck aanbiedt, indien zy nedervallende hem willen aanbidden, (daar het verdorven hert des Menschen steeds na hunckert:) vermits zy zoo veel gelegtheden hebben ten quade, zulcke stercke besoeckingen, (gelijck de hoogste Boomen de Storm-winden 't meest onderhevig zijn,) wat isser niet een kragt en sterckte van genaden van nooden om die alle te booven te geraacken? niet vreemt dat het den rijcken zoo zwaar valdt in het Coninckrijck der Hemelen in te gaan! *Mat.* 19. 23. O wat valdt het moeyelijck een vollen Beecker zonder plengen te draghen! En wat is het niet een sware zaack een hemelsch hert te hebben in aardtsche voorspoet? van Godt verheven zijnde echter een hert te hebben dat niet verheven is, nog oogen die niet en zijn na hoghe dingen als dat van David was. *Ps.* 131. 2. En in een overstrominge van alle onder-aardtsche zegeningen zijn herte daar van gespeent te houden als een gespeent kindt? en zoo in de Wereldt boven de

Wereldt te leven? Hierom ziet men veeltijts dat menschen van dien rang gelijk de vetste gronden het meeste onkruyt voortbrengen. Hoghe plaatsen en tijdelijcke geluckzalicheden vervoeren haar ten meesten deel in zodanigen waan en hooghmoedt des Geests, dat zy zig niet buygen konnen na de eenvoudigheid des Euangeliums, en heylige singulariteit eens Christens, jaa dat zy wel zouden zeggen (zoo niet met den monde) noghtans in hare herten, (waar van zy uydruckselen vertoonen in haar leven) wie is de Heere dat ick hem zoude dienen? *Exod. 5. 2.* zijnde te hoog om zig zoo laag als onder des Heeren gezegende Wetten te buygen. Waar wordt het leven der Atheisten (bestaande in laat ons eten en drincken morghen sterven wy,) levendiger verbeelt, en die maximen van dien Brassert in zig dagelijks kostelijck te kleden, en zig zelven feestelijck te tracteren nauwpuntiger nagebotst als veeltijts onder de zelve? en dat zelfs in zodanige tijden wanneer ons Godt roept rouwklaagh en geweent, en tot omgordinge eenes sacks. Waar vindt men meerder verspilling van dien kostelijcken tijt in ledigheid, onnodige Zaletten, en geveinsde Complementen, waar van Salomon zeght als hy met zijn stemme smeeckt gelooft hem niet, *Spr. 26. 25.* als even onder de zelve? Hele uren kan men onvermoedelijck daar in besteden, 't prachtige optoyen des lichaams; maar nauwlixs een uertjen afbreecken om die te besteden tot een nauwkeurig onderzoek van ons hert en wegghen, in hert-breeckende beweninge van ons eygene en des Landts overstromende zonde, in heylige

Meditatien, onderzoek van Godts Woordt, zingen van Psalmen, en ernstige gedachten der ewicheit. En dat het voornaamste is dat gemeenlijck lieden van Staat en die haar zelve met die bedrieghelijcke en ziel-verdervende gedachten voeden, dat de Godtsalicheit met Grootheit niet compatibel en is, en de Godtsdienstigheid den luyster van hare Grootheit beneemt, daar zy den rechten glans en vernis aan de zelve geeft. Salvianus klaaghde in zijnen tijt, indien ymandt der Edele tot Godt bekeert wordt, terstondt verliest hy de eere van zijn Adeldom, en zoo waanen zy genoodtsaackt te zijn om quaadt te wezen, op dat zy niet in verachtinge geraacken. En helaas! hoe gemeen zijn die gedachten by de Grooten van onze tijt, dat het alleen voor geringe menschen is Godts-dienstig te zijn, gelijk die wereltsche Michol David daar over bespottede, keurende het beneden zijn Hoogheit te zijn met zijn Dienstknechten en Dienstmaachden voor de Arcke des Heeren godtsdienstelijck te huppelen, 2 *Sam.* 6. 20. Daar in der daat den mensch niet verachter maackt, als d'ongodtsdiensticheit en godtloosheit, verdovende den luyster van alle hare aensienlijckheit, *Ps.* 15. 3. De ziele van een godtloose (al was het van een Coninck) is weynigh weerd, *Spr.* 10. 20. Hoewel van adelijcken bloede afkomstigh, Godt de Here achtse niet meer dan de Kinderen der Mooren, *Amos* 9. 7. Daarom wordense vergeleeken by schuym, *Ezech.* 22. 19. kaf, *Mat.* 3. 12. by Honden en Zwijnen, *Matth.* 3. 12. by Slangen en Adders, *Mat.* 23. 33. Luther spreekende eens van den

Turcksen Keyser en zijn rijck, zeyde daar van, het is maar een brock die Godt dien grooten Hondt toewerpt. En voorwaar, wat zijn alle aardtsche heerlijkheden zonder godtzalicheit? maar ydele droomen, nagtschaduwen, fantasien, *A&t.* 25. 12. windige nieten, waar mede de Heere zelfs de snoodste deughnieten begifticht. Het was beter voor haar gewoont te hebben in een Spelonck dan in een Hof, van deur tot deur haar Broodt bedelende gezocht te hebben, dan volle Beeckers en Tafelen godtloos zijnde genooten te hebben, dewijle zy de grootste reeckening te verwachten hebben, want dien veel heeft van dien zal veel ge-eist worden, *Luc.* 12. 48. Philippus de derde, Coninck van Spanjen, een man die anderszins onberispelijck ten aansien van uytwendighe zonden geleeft hadt, zijnde in doodts nooden, overpeinsende die groote reeckeninge die hem stondt te geven, brack uyt in dese ziel-roerende klachte, agh dat ick die Jaaren die ick in het Regeren doorgebracht heb, als een besonder Perzoon geleeft had! hoe gerust zoud ick dan sterven! hoe vrymoedig zoud ick dan gaan tot den Troon Godts! wat nutticheit heb ick nu van all' de heerlickheit des wereldts, als dat ick daar door nu meer benauwdt en gepraamt word' in mijn doot? En zeeckerlijck, hoe hoogher wy in den stoel der eere hier op der Aarde verheven zijn, indien wy godtloos geleeft hebben: het zijn woorden aller opmerckinge weerdig die wy vinden, *Apoc.* 18. 17. daar Joannes hoorde een stemme uyt den Hemel van Babylon, zeggende, zoo veel als zy haar zelfs verheerlijckt heeft en

weelde gehadt, zoo grooten pyniging en rouwe doet haar aan.

Aan de and're zijde, isser niets dat den Mensch meer veredelt en verheerlijckt als de heyligheit, zy is een straal van de Here der heerlijkheit, die wordt gezeydt verheerlijckt in heyligheit, *Exod.* 15. 11. de eygene Print en beeltenisse Godts, hoe meerder wy die deelachtich zijn, hoe dat wy oock meerder verheerlijckt zijn, de Here woude haar maacken boven alle Volckeren, haar hoog setten, tot lof, tot een name en tot heerlijkheit, en waardoor? op dat ghy een heylig Volck zijt den Here, *Deut.* 26. 19. O! de Heylige dat zijn de heerlijcke op der Aarde, die kostlijcke kinderen Sions tegen fijn Goudt op te wegen, *Klaachl.* 4. 2. hebbende zulcke kostelijcke en dierbare genade, *2. Pet.* 1. 1. kostelijcker dan fijn Goudt, en al wat men weenschen mag is daar by niet te vergelijcken, *Spr.* 3. 15. En daarom geeft de Here de rechte aestimatuer van alle heerlijkheit zulcken hoogachtige van haar, van doen af zijt ghy kostelijck geweest en verheerlijckt in mijne oogen, *Jes.* 43. 4. Jezus het afschijnsel van Godts heerlijkheit, kendtze in zulcken weerde, dat hy zig niet en schaamt haren Broeder genaamt te worden, *Hebr.* 2. 11. De Engelen die gezegende en verheerlijckte Geesten, bieden zig aan tot hare Trauwanten en Dienstknechten, *Hebr.* 1. ult. Lutherus kon meer heerlijkheits zien in den plompsten Boer, den Here vresende, dan in Alexander of den grootsten Monarch van de Wereldt godtloos zijnde. De Keyzer Theodozius schattede zig meer

verheerlijckt te zijn dat hy was een Lidt van de Kerck als het Hooft van een geheel Coninckrijk.

Ick ben verzeekert U Hoogh Ed. mede van dien selven imborst en gevoelen te zijn. De Here heeft deftige Juwelen aan uwe aartsche Kroon gehangen, U Hoogh Ed. gezegent met een zeer al-oude en voortreffelijcke Afkomst, verrijckt met uytmuntende Goederen, maar ick weet dat U Hoogh Ed. zig met deze dingen niet laat af-setten, gelijk eens Luther in zijn Gebedt tot Godt zeyde, als hem den Hartog van Saxen met enige duysenden begifticht hadt. O! wat is het heerlijk als die gene die het Bloedt der Edele door hare Aderen lopende hebben, gelijk U Hoogh Ed. een hooger Geboorte kunnen opreekenen, en niet uyt den bloede en wille des Vleesch nog uyt den wille des Mans, maar uyt Godt geboren zijn! en niet alleen kunnen vertonen van een over-oude Stamme gesprooten te zijn, maar oock met U Hoogh Ed. kunnen reekenen een Afkomst van dien Ouden van daghen! en zoo met die van Berëen recht Edel te zijn, vertoonende in hare Christelijcke Wapenen de Leeuw, verbeeldende hare Christelijcke moedicheit, *Spr.* 28. 1. de Duyf, verbeeldende hare onnoselheit, *Mat.* 10. 16. de Slange, verbeeldende hare voorsichtigheit. *Mat.* 10. 16. een Schaap verbeeldende hare sachtmoedige lijdtsaamheit, *Joh.* 10. 16. De Here heeft u verrijckt met het geen kostelijcker is dan fijn Goudt, begenadicht met een levendig geloof, grondige kennisse van de verborgentheden des Hemels, en met een nedrigen en ootmoedigen Geest. O wat is het een gesegende

conjunctie als men zoo Grootheit en Nedricheit ziet zaamen gepaart! en men zig weet te voegen by den nedrigen en die van minder staat in den weg van zijnen Godt te verheerlijcken! en zoo in zijn Hoogheit de grondt-deucht van nedricheit laat uytblincken, gelijk hy die in het hoge en het verhevene zijnen zetel heeft, noghtans woont by die gene die nedrig en ootmoedig van herten is. O! wat is het Godt verheerlijckendt als de Tabernaculen der Grooten zijn Tempelen Godts, ware Bethels gelijk het uwe, daar de Here woont door Gebeden, dagelijks lezen van Godts Woordt, en andere Ziel-stichtende oeffeningen! Ick zouw van U Hoogh Ed. Huys mooghen zeggen, het geen van Wilhelm een van de Landt-Graaven van Hessen geseyt wierdt, dat sijn Huys was een Hof van Wijsheit, en een Kerck van godtsdienstige oefeningen.

Dit heeft my de vrymoedicheit doen nemen om met een nedrige eerbiedcheit dese mijne Geestelijke Gezangen (vruchten van mijn ledige uren) U Hoogh Ed. op te dragen, om onder den luyster van U Hoogh. Ed. aansienlijcken Naam te schuylen en het Licht te zien. En zeecker ick zoude geschroomt hebben zulcks te ondernemen, ten ware ick verzeeckert had U Hoogh Ed. als eertijts Artaxerxes ge-aart te zijn, die het hem betamelijck oordeelde niet alleen groote maar oock kleyne dingen aan te nemen. Daar wordt verhaalt van een Man, die den grooten Augustus een Boeckjen aanbiedende, zulcks niet als zidderende en bevende dede, zijn Handt dan

eens uytsteeckende, dan eens weder te rughe treckende, waar op hem zeer aardig van den Keyzer gevraagt wierdt, of hy meende dat hy een kleyn Pennincksken aan den Oliphant gaf, lerende dat het onbetaamelijck is dat men dan aan de weerdigheid van de gifte, of indien die te gering mocht zijn, de goetheit van den Ontfanger mistrouwen zoude. Deze kleynhertigheid zal ick niet navolgen, of ick schoon van des selfs onweerdicheit en geringheit genoegzaam versekert ben, evenwel heb ick van U Hoogh Ed. bescheidenheit zodanig gevoelen, dat ick niet en twijfel 't zy dan zoo gering als het zy, het zal van U Hoogh Ed. gunstig aangenomen, en het geen aan de Konst ontbreekt in de stoffe vervult worden.

Ick zal besluuten op dat ick niet te groot een Portaal voor dit kleyn Werck en maacke. De Godt der Gooden doe U Hoogh Ed. in kracht van Godtzalicheit meer en meer doorbreecken! hy vermeerdere in U Hoogh Ed. het werck zijner genade! hy overstorte U Hoogh Ed. Huys met alle geestelijcke en tytlijcke zegeningen, hy zegene U Hoogh Ed. met een vruchtbare Baar-moeder, of zoo dat de Here in zijn Heylige Wijsheit niet moght behagen, ten minste niet een vruchtbaar herdt, op dat in een goeden zin op U Hoogh. Ed. mooghen gepast worden de woorden *Jesaie* 54. 1. de Kinderen der eensame zijn meer dan de Kinderen der getrouwe, dit is den hertelijcken wensch van die altoos verblijven zal

Hoogh-Edelgeborene Vrouwe,

U Hoogh Edelheits Ootmoedigen en tot allen dienst-bereyden in Christo

Joannes Cloeck.

Den 20. Dec. 1676.

Op de Eedische Gezangen van den Eerwaardigen, Godtsaligen, ende seer geleerden Heer, Johannes Cloeck.

*In Eden was de loose Slange Kloeck,
Om over 't menschelick Geslacht den vloeck
Te brengen: maer der Vrouwen Zaedt, met Eede
Ons toegeseyt, bracht wederom den Vrede
Des Satans Woordt was, Ede, g'hebt geen noot;
Doch eylaes! 't Eeten deed' den Mensch den doodt.
Maer Christus seyt oock, Ede, 'k sal u geven
Mijn eygen Vleesch, om eeuwiglick te leven.
O Eede! wat geluck is dit, dat ghy
Oock me'e tot desen Boom des Levens vry
Toe-treden mooght, hoorende Kloeck prangen
Met kloecke stemm', en Eedische Gezangen,
Dat elck, die sijne Saligheyt bemind,
Met Eede sich aen sijnen Godt verbind',
Om 't Hemelsch Eden kloeck'lick te bestrijden,
En als geweldt het selve te doen lijden.
Wel aen dan Eede, Ede van dit Broodt,
De Heer belooft met Eede, dat de Doodt
U niet sal houden uyt het Hemelsch Eden,
Soo ghy sijn stemm' hoort, nu het noch is Heden.*

Jacobus Steen, V.D.M.
Scherpenzelanus.

Morgen-gesang, of Eenige Zielzuchten, in den Morgenstont onder het gezang tot Godt uitgestort.

Stem:

{Psalm VIII.

{Als 't bocksvoetje speelt.

{Engelsche Fortuyn.

{of psalm XVIII. twee versen by een gevoegt.

I.

Groot-machtig Heer! en noyt volprees'ne Vader!
 Fontein des goets, en aller heils sprinkader!
 Tot u breng ick ter vroeger morgenstont,
 Mijn morgen-offer, Heer! met hert en mont.

II.

Des smorgens vroeg zo haast ick koom t'ontwaacken,
 Zo zal mijn tonge zich terstond opmaaken,
 Om uit te juychen met een zoet geklank,
 Tot uwen prijs, een lof en eeren-zank.

III.

Ghy koomt my alle nachten t'overladen!
 En s'morgens met u goetheit te versaden!
 Een yeder dag, een yeder nacht is weer
 Een nieuw getuyg' van uwe goetheit Heer!

IV.

Gy zijt het die my dese nacht bedekt hebt,
 En uwe vlercken over my gestreect hebt,
 Voor Satans list, voor sieckt, voor tegenspoet,
 Heeft uwe gunst my dese nacht behoet.

V.

Hoe sal ick uwen naam genoegsaam prijsen?
 'k En kan u geen genoegsaam eer bewijsen!
 Lof eeuwigh lof! zy Godt, die dese nacht
 Wanneer ick sloop gehouden heeft de wacht.

VI.

De Sonne kooft het aartrijck weer beschijnen,
 Het nieuwe licht doet duysternis verdwijnen,
 Laat oock mijn ziel met ziel-verquicken licht
 Verlicht zijn van u heilig aangesicht!

VII.

Beschijnt dog Hemelsch Zon met uwe klaarheit
 Mijn duyst're ziel! verlichtse door u waarheit,
 Doet my op aard zo wandelen in den dach,
 Dat ick het eeuwigh licht be-erven mach.

VIII.

Ach dat mijn ziel met Christo moght bekleedt zijn!
 Dan zal in my geen zond, geen smet, geen leed zijn;
 Weerdt d'ydelheit dog ver van mijn gewaat,
 Verciert mijn ziel met deughden-rijck cieraat.

IX.

Geleit my door den Geest in uwe wegen,
 In mijn beroep verleent my uwen zegen:
 Behoet mijn oog, mijn tong, mijn hert, mijn hant
 Dat geen van al zich tegen u en kant.

X.

Wilt quaat geselschap verre van my weeren,
 De Hemelingen liever tot my keeren,
 Zo sal ick van den qua'en niet zijn belet,
 Maer van de goën ter deucht zijn aangeset.

XI.

Laat al mijn doen na uwe wet gericht zijn,
 Op dat mijn naasten mag van my gesticht zijn,
 En gy mooght lof, en prijs, en eer ontfaan,
 Van al het geen dat van my wert gedaan.

***Avond-gesang, of Eenige Ziel-suchten, in den Avondt onder het gesang
 tot Godt uytgestort.***

Stem Psalm 42.

I.

Isr'els Herder die de wacht houdt
 Voor u diegekoste schaar,
 Soo by dage als by nacht houdt,
 En bevrijdt voor al gevaar;
 'k Breng mijn Avont-offer weer,
 'k Leg het voor u voeten neer,
 Laat het voor u Heer gepresen
 Als een lieflijck reuckwerck wesen.

II.

't Soete licht dat is gewecken,
 d' Avondt-ure die komt aan,
 En de dagh die is verstreucken,
 Heer wilt doch niet van my gaen!
 Blijft my met u goetheit by,
 Uwe gunst vertrooste my,
 Laet des naghts de soete stralen
 Van u aanschijn op my dalen.

III.

'k Moet helaas! met schaamt belijden
 Dat ick in onheilichedyt,
 Dickwils desen dach ter zijden

Van u wet ben afgeleydt;
 Dan met spreekken van een woordt,
 Met gedachten ongehoordt,
 En met uyerlijcke dade
 Veel-sins heb betraght het quade.

IV.

'k Weet Heer dat gy zijt rechtveerdig,
 Wildt gy my te grondt doen gaan,
 Ick ben straf, gy eere weerdig
 My wordt dan maar recht gedaan;
 Maar ick steun op Christi bloet,
 In hem grijpt mijn ziele moet,
 Die mijn straffe uytgestaan heeft,
 En voor mijne schuldt voldaan heeft.

V.

Kond ick nu met mijne kled'ren
 Oock af-leggen d'ouden mensch!
 En my recht voor God verned'ren
 Dat is mijnes 's herten wensch!
 Maer ik ben als sonder kracht,
 Levenloos en zonder macht,
 Uwen Geest moet my opwekken
 En het zonden-kleed uyt-trekken.

VI.

'k Zal my nu ter rust begeven,
 Hoeder Isr'els waakt voor my,
 Dat noch sond, noch schand bedreven
 Van my dese nacht en zy;
 Laat het goed noch zijn betracht,
 Van my in de duyst're nacht,
 Want voor u alsierend' gesichte
 Is de duisternisse lichte.

VII.

Laat mijn hoofd doch neergeleidt zijn
 Op de peuluw der genaâ,
 En u vleug'len uytgespreyt zijn

Over my, dat alle schaâ
 Zieckt, pest, brand, en moordery,
 Ver van my geweret zy.
 Zatans listen wilt verbreecken,
 Maakt tot niet zijn snode streecken.

VIII.

Werd ick wacker in de nachte,
 Doet de werelt buyten staan,
 Laat aanstonds dan mijn gedachte
 Tot u na den Hemel gaan:
 Want 't is goet by u te zijn,
 Ja geen zoeter zoet voor mijn,
 Als my selven na de ruste
 In den Heere te verluste.

IX.

Maakt my door den slaap indachtig
 Mijne broose sterflikheyd;
 Overtuygt my daar door krachtig
 Van mijns levens nietigheid;
 Dat ik my in tijts berey,
 Eer ick uyt de werelt schey,
 En soo na een zalig sterven,
 't Eeuwig leven mag be-erven.

Eindeloose Eeuwigheit ter Elende.

Stem: Repicavan.

I.

O Eeuwigheydt!
 Onpeilb're Eeuwigheydt!
 Wat word gy weinigh op der aard bedacht!
 Wat heeft men kleyn beseffen van u kracht!
 Hoe weinigh, weinig, word g'helaas betracht!
 'k Voel schrik en beven, snijding door mijn hert,

Als ick denck even,
Eeuwig te leven in Hel-angst en smert!

II.

O end'loos end! Beginnend noyt vol-end!
O dood die stervend nimmermeer en sterft!
Maer Gods verquickend' aanschijn eewig derft;
O wreede daar men noyt genaa verwerft!
O doodend leven! levendige dood!
Gy blijft geschreven,
Hier 's geen herleven, maer een eew'ge noot!

III.

Hoe meer men denkt,
Hoe minder men de lenckt,
d'Oneind'ge hooght, en diept daar van verstaat,
Haar nijdt, haar lengt, haar breedt' is zonder maat,
Hoe verder dat men in dees zee doch waad
Hoe minder gronde, meerder diept men vind,
Men word verslonde
In 't end'loos ronde, als men dat versind!

IV.

Onlijdb're pijn! Die nimmer uit moet zijn;
Hert-breeckend weenen! nimmer uitgeweend,
Erberm'lijk steenen! nimmer uitgesteend,
Erberm'lijck Ec.
Elendig kermen! droefheyd noyt verswolght,
Daar geen erbermen, of zoet ontfermen
Of zoet ontfermen immermeer op volgt.

V.

Stick-duyst're nacht!
Die nimmer licht aanbracht,
Wiens duisternis dat noyt word opgeklaard,
Of 't minste licht sich oyt in openbaard,
Dat eeuwig' eeuwig donck're beswaart!
Daar Zon noch Maan-licht een'ge heldring geeft,
Noch Gods zoet aanzicht
Den mensch oyt aanlicht, maar in 't donck're sweeft.

VI.

Onlesb're gloet!
 Die varnent noyt verdoet,
 Wiens schrockend vier dat nimmer uit en gaat,
 Hoewel steeds brandend nimmer word versaet,
 En als het braam-bosch brandend niet vergaat,
 Dat noyt gebluscht wort, ach wat droev'ge pijn!
 Die noyt gesust word!
 Daar noyt gerust word! Moet daar eewig zijn.

VII.

Grond'loos' afgrond
 Daer niemand grond in vond!
 Onmeetbaar diep, daar men noyt uyt en raakt!
 Onsluytb're kluysters diemen noyt ontslaakt!
 Gevanckenis die nimmer word gestaakt!
 Men maght beginne, maar word hopeloos,
 Die daar te binne
 Raackt, blijft daar inne, eeuwig en altoos!

VIII.

Bestend'ge tijd!
 Die nimmermeer verslijt,
 Door geen verloop van jaren minder wort,
 Schoon duysenden vergaan zijn niet verkort,
 Die altoos groent, maar nimmermeer verdort,
 Hoe langh u lijden duert het mindert niet;
 O droev'ge tijden!
 Schoon steeds verglijden, durend in 't verschiet!

IX.

O vloed die vloed!
 En gloet die altoos gloeit!
 Wiens stroom steeds loopt, en nimmer stille staat,
 Die stadig brand en nimmer onderlaat,
 Zonder verpoosen altoos! altoos slaat!
 Die niet een quickje in de eeuw'ge tijd,
 En niet een blickje,
 Ja niet een snickje sonder pijn verslijt!

X.

Mijn hert beswickt,
 Mijn ziel en lichaam schrickt,
 'k Verlies my zelve als ick daar in tree,
 'k Versinck in dese endeloose zee,
 O droevig, droevig, droevig eeuwich wee!
 In plaats van 't lijden geef my vreught in stee,
 Wilt my bevrijden,
 Eeuwiglijck verblijden, is mijn ernst'ge bee.

Triumphe des Geloofs over de Wereldt

Stemme: Ey kom mijn Flora.

I.

't Geloof
 Weg, weg werelt, 'k heb een bet'ren Heer!
 Uwen verachten dienst lust my niet meer,
 'k Ben u ontsprongen, 'k ben nu los en vry
 Van u vuyl en snoode slaverny;
 'k Ben lang genoeg in uwen dienst geweest,
 Van nu aan,
 Ontseg ik u voortaan,
 Mijnen dienst onbevreest.

II.

Wereldt.
 My te verlaten! sulken goeden vriend,
 'k Bid uversint eer dat gy sulks begint:
 'k Geef mijne dienaars weeld, vreugt, en vermaak,
 My te verlaten is een bitt're zaak!
 Daerom bedenckt te recht wat datje doet!
 Niet dan vreught,
 En aangenaam geneught,
 Geeft mijnen dienst 't gemoet.

III.

My te verlaten! dan en hebt gy niet
 Als kruys en smert en allerley verdriet;
 Dan raackj' aan treuren, suffen, en geweën,
 Dat is het lot der vromen in 't gemeen,
 Daarom vermaan ick u, ey keer noch weer,
 't Valt zoo zuer,
 Niet een vrolijke uer,
 Hebt gy op aarden meer.

IV.

't Geloof.
 Foey weg wereld, met den yd'len schijn
 Van u vermaack en dertel vrolijk zijn!
 't Is maar een flick'ring, die in 't eerst wat schijnt
 Maar haastelijck als roock en damp verdwijnt,
 Dies' heden heeft die isse morgen quijt,
 'k Vind geen smaack
 In al u wulps vermaack,
 z' Is voor een korten tijd.

V.

U valsche vreughde smaackt in 't eerst wel zoet,
 Maar is in 't ende bitterder dan roet:
 U korte wellust, blijschap, rust en vree,
 Eindight in een rampsalig eeuwig wee;
 U lachen acht ick maar voor sottigheyd,
 Want in 't end,
 Volght'er niet dan elend,
 Na 's werelts vrolickheid.

VI.

Welgelucksaligh is de mensch veel eer,
 Die God verkozen heeft tot zijnen Heer:
 O God! is de fontein van alle vreught,
 In God is mijne ziel eerst recht verheught,
 Hy is het zoet van alle zoetigheid,
 Als 'k mag zijn
 In zijnen dienst, dat 's mijn

De grootste vrolickheid.

VII.

't Is waar dat ick mijn zond' beweenen moet,
 Die bitterheid die is mijn ziele zoet,
 O! mijne tranen die ick daarom quijn,
 Die doen my bovenmaten vrolijk zijn,
 Uyt den eter gaat hier oock zoetigheid,
 Door droefheid,
 Word hier den mensch geleid,
 Ter plaats der zaligheid.

VIII.

God geeft aan zijne dienaars eerst het quaatst,
 Den besten wijn die spaart hy op het laatst;
 Eerst drenckt hy zijne kind'ren met azijn,
 Maar in het end dan volght den vreughden wijn,
 Dien hy als dan oock overvloedelijck,
 Zonder maat,
 Voor haar inschencken laat,
 In 't Hemels Coninckrijk.

II. Deel.

IX.

Wereldt.

My te verlaten? ick geef gelt en goet
 Aan mijne dienaars hier in overvloet,
 Die my wil trouw'lijck dienen die geniet
 Rijckdom en schatten zoo men daag'lijcks ziet,
 De Koninckrijcken deser aarde schoon,
 Die geef ick,
 Alhier seer mildelick
 Mijn dienaars tot een loon.

X.

't Geloof.

Foey weg werelt met het yll getoy
 Van uwe goederen! schoon dat zy moy
 In 't oog des werelds schijnen, neen ick zal
 In eeuwigheid om 's werelds goet soo mal

Niet zijn, dat 'k my in uwen dienst begeef,
 Ick ontseg,
 U sonder overleg,
 Den dienst soo lang ick leef.

XI.

Al uwe goed'ren die gy my aanbied,
 Wat zijn ze zonder God? een nol, een niet;
 Wat is u geld, u goudt? een blinckend slick,
 En rijckdom sonder God? een goude strick,
 Weg! 'k acht het weynig, 't heeft ook zijn bescheit,
 't Lijckt wel iets,
 Maar als men 't wel besiet,
 Is het maar ydelheid.

XII.

Neemt dat u schueren zijn vervult met koorn,
 U zoolders vol, jaa dat u huys een hoorn
 Van overvloed is, en u kast vol gelt,
 U goed'ren veel, u huysen ongetelt,
 g'Hebt land, en zand, en goet in overvloed,
 Dat en kan,
 Oock niet eenig man,
 Der zaden zijn gemoet.

XIII.

O hoe verganck'lijck is het aardschhe goet!
 Het komt en gaat en is maar ebb en vloet,
 Het maakt zich vleug'len en verlaat zijn Heer,
 Besit op 't heden, morgen mist gy 't weer,
 't Is ongestadig, en heel wanckelbaar,
 Heden rijck,
 En morgen mogelijk,
 Een armen bedelaar.

XIV.

Rijckdom en schatten die zijn niet den prijs
 Waar voor men koopt een deel in 't Paradijs,
 Wat zou my baten al des werelts goed
 Als mijne ziel hier na schaa lijden moet?

Of men schoon goud, of geld, of goet aanbied,
 In de dood,
 Of in de laatste nood,
 En helpen zy ons niet.

XV.

Weg met de beeck die in der haast verloopt!
 Ick min de born, die schat op schatten hoopt;
 In God is alles vol in overvloed;
 O God is my in plaats van alle goet!
 Ontbreeckt my yet ick vind het weer in God;
 'k Wensch niet meer,
 Indien ick maar de Heer,
 Heb tot mijn deel en lot.

III. Deel.

XVI.

Wereldt.

My te verlaten! ick geef eer en staat,
 Die my niet dient die word van elck gehaat,
 Gy word een hoon, een schimp, een spot, een smaat,
 Zoo haast als gy maar mijnen dienst verlaat,
 My te verlaten ô dat ziet zoo veer!
 Siet wel toe,
 Gy word soo haest weer moe
 Den dienst van uwen Heer.

XVII.

't Geloof.

Foey weg wereld met u eer en staat!
 z' Is als een bloem des velds die haast vergaat,
 Staat men verheven 't neemt soo licht een keer,
 Men raackt zoo lichtelijk van boven neer,
 Die heden word van yeder een ge-eert,
 O die word
 Wel lichtelijck op een hort
 De necke toegekeert!

XVIII.

Weg met dien uyerlicken gloor en schijn!

z'Is kort, en moet doch eens verlaten zijn,
 Indien ick heden schoon en heerlijk praal,
 Wie weet hoe haast ick weer ter neder daal?
 Wat is helaas des werlds heerlijkheid?
 Als den mensch,
 Schielijck tegens zijn wensch,
 Word in het graft geleyt?

XIX.

O! God te dienen is de grootste eer!
 Neen, schaam my niet den dienst van mijnen Heer,
 Ick zal hem dienen in het openbaar,
 In spijt des werlds, schoon het vry wat swaar
 En moeyelijck valt voor 't vleesch, ick zal daarom
 In 't verdriet,
 Mijn Heer verlaten niet
 Daar kom dan watter kom!

XX.

't En kan niet schaden dat men hier den haadt
 Des werlts om het goed doen op sich laad,
 Als ick de gunst van u mijn God geniet,
 'k Draag dan oock na de gunst des werlds niet,
 't Is beter Gods als 's werlds vriend te zijn,
 z'Werlds haat
 Is niets, noch haren smaad
 By Gods vertoorndt aanschijn.

XXI.

Laat my vry een uytvaaghsel zijn op aard',
 Als ick maar wesen magh by God in waard',
 Voor God gesmaat te worden dat is eer,
 Ick acht de smaadheyd van mijn Jesus meer
 Dan alle onder-aardsche heerlijkheid,
 Ja dien hoon
 Die acht ick als een kroon
 Van groote weerdigheid.

XXII.

Smaad dan vry dapper, braackt u gal vry uyt,

Schimpt boose wereld, spot vry overluyt,
 Neen 'k stoot my daar het alder-minst niet aan,
 Door desen weg moet men ten Hemel gaan,
 Gy zult my welkom zijn, want soo 'k versta
 Dese baan,
 Is Jesus voorgegaan,
 Ick wil hem volgen naa.

Eens Christens klagte over dat droevig eygen Ick.

Stem: Psalm 38.

I.
 Ach mijn God ick kom u klagen!
 Met mishagen,
 Dat dat droevig eygen *Ick*
 My noch houd soo vast gebonden,
 Aan de zonden,
 En noch steeds is tot een strick!

II.
 Als ick my denck te begeven
 Om te leven
 Heyliglijck na u geboon:
 O dat *Ick* komt my beletten!
 Ja zich zetten,
 Stoutelijck op uwen troon.

III.
 En zoekt u zelfs t' overheeren,
 Heer der Heeren!
 Zich te maken tot een God,
 Door 't eygen te betrachten,
 En 't verkrachten
 Van u Goddelijck Gebod.

IV.

Daar het niet wil onder duygen,
 Noch na buygen,
 Maar gedurig tegen-kant;
 Pogende op zijne wijze,
 Foey ick grijse!
 God te zetten na zijn hand.

V.

Ach ick ben dat *Ick* soo moede!
 'k Kan dat woede
 Niet meer dulden van dat *Ick*,
 Red my van mijn selven Heere,
 Wilt het were,
 't Is mijn ziel zoo schadelick.

VI.

Laat ick doch niet meer *Ick* leven,
 Maar verdreven
 Zijn al 't geen na eygen haakt;
 En uyt my verbannen wesen,
 Steeds na desen,
 Al wat na zich zelven smaakt.

VII.

Leert my Heere niet met all te zijn,
 Gy het al zijn,
 Drijft het mijne doch daar uyt;
 Eygen wil, en eygen lusten,
 Die daar rusten
 In my, met wat daar uyt spruyt.

VIII.

Dat ick my in u verliese,
 En verkiese,
 Uwen wil oock voor de mijn,
 En 'k my selven zoo mach dragen,
 Al mijn dagen,
 Dat ick een met u mach zijn.

IX.

En 'k voortaan my zelven eenig
 Heel alleenig
 Aan u Heer my overgeef,
 En door 't mijne te verzaaken
     't Zoo mach maaken,
 Dat ick u ter eeren leef.

***Vreughde-gezang over eens Christens groot intrest, of zijn deel aan
 God zijn eenigh All.***

Stem: Cupido onlangs geleên.

I.

Wat is mijn ziel verheught!
 En vol van Hemel-vreught!
 Om dat God
 Is mijn lodt, hoogh-gepresen,
 Dat is al mijn geneught:
 Hy is mijn eenig all,
 Mijn troost in ongevall,
 Al het geen,
 Dat beneen is, dat acht ick
 By hem maar niet met all.

II.

Weg aartsche schepsels vliet!
 En al het geen dat niet
 God zelfs is,
 O! gewis, dat veracht ick,
 Hoe schoon het zich aanbiet:
 O! God is my alleen
 Genoegh, en anders geen,
 Ick begeer
 Dan niet meer, als ick hem maar

Heb tot mijn deel, ô neen!

III.

Hij is mijns herten lust,
De center van mijn rust,
Daar mijn sin
En mijn min, opgesteld is,
Die my in droefheid zust:
Heb ick op aard niet veel,
'k Heb God het beste deel,
't Geen ick mis,
O! dat is, my de Heere,
Hy is het al geheel.

IV.

En hy zal voortaan mijn,
In plaats van alles zijn,
Hy bevat
Alles dat is in 't schepsel,
Oneyndig in 't verschijn:
Hy is die born alleyn,
Die volle heyl-fonteyn,
Uyt wiens bloet
Al het zoet tot het schepsel
Nedervliet in 't gemein.

V.

Mis ick in 't schepsel iet,
Ick mis den schepper niet,
Het is maar
Altegaar als een druppel,
By 't geen 'k in hem geniet:
Hy is oneyndig goet,
Die volkomen 't gemoet
Van den mensch
Na sijn wensch kan versaden,
Door zijnen overvloet

VI.

Maar al het goed der aard,

Te zaam by een vergaart,
 Kan met een
 Aan my geen rust uytlev'ren,
 Het is my weynig waart:
 Maar als mijn God maar zeit,
 Ick ben u zaligheid,
 Erf en goet,
 O! dat doet my vernoeget zijn,
 Met wond're vrolickheit.

II. Deel.

VII.

Al droeg iemand een kroon,
 Al zat hy op een troon,
 'k Wou het mijn
 Voor het zijn
 Niet verwiss'len,
 Neen 'k aght het niet een boon!
 Want 's werelds heerlickheid,
 Hare begerlickheid,
 Die seer schoon
 Zich ten toon komt te stellen,
 Is niets by hem geleit.

VIII.

't Is maar een kleyne straal
 Van God, die duisentmaal
 Meerder heeft,
 En uytgeeft voor de sijne,
 Boven in 't Hemels-zaal:
 Al 't onder-aartsche moy
 Dat is maar siecht getoy,
 En komt gans
 Al zijn glans in te trecken
 Voor God, 't verslenst als hoy.

IX.

Schoon dat het cierlijck staat,
 En moy en heerlijk laat,

Als het gras
 Komt het ras te verdorren,
 Haar' heerlijkheid vergaat?
 Maar Godes heerlijkheid,
 Die my te deel geleid
 Is, die blijft,
 En beklijft zeer bestendig,
 Tot in der eeuwigheid.

X.

Mijn deel is wonder zoet!
 Des 's werelds vreughde roet,
 Schoon dat zy,
 Zich aan my, geheel lieflijck
 En aangenaam voordoet:
 Haar goet en heeft geen duer,
 Haar zoet is waarlijck zuer,
 'k Heb berouw,
 En ick houw haar voor alsem,
 Haar blijdschap ick betruer.

XI.

Maar God mijn dierbaar pand,
 Die is aan alle kant,
 Door en door,
 Naar en voor, niet dan zoetheid,
 Zoo merckt hem mijn verstand:
 Ick vind in hem geen gal,
 Hy is my heel en al
 Waar 'k my keer,
 Aan my zeer zoet en lief'lijck,
 En zoo hy blijven zal.

XII.

O 'k ben soo wel te vreên!
 Met u! en anders geen,
 In u zal
 Eenig al ick opspringen
 Van vreugde hier beneên:

Als 'k u heb dan kan my,
 Het zy dan hoe het zy,
 Geen vermaack,
 Daar 'k na haack, oit ontbreeken,
 In u ick my verbly.

XIII.

Jaa zelfs in tegenspoet,
 Zijt ge my wonder zoet,
 'k Ben in noot
 Niet ontbloot van u gunste,
 Mijn heyl is overgroot,
 In droefheyd en in druck,
 In smert en ongeluck,
 Als ick ly,
 Zijt gy my, een vertrooster,
 Een stuensel en een kruck.

XIV.

O Godt! hoe goet! hoe eel!
 Ja wat een zalig deel?
 Komt gy hier,
 Goedertier my te geven,
 Waar voor ick lof uyt-queel:
 U zegen-rijcke handt,
 Heeft in een kost'lijck land,
 Schoon en rijck,
 Mildelijck mijn snoeren
 Geworpen en geplant.

Stervens lust***Stem: Petite Royaal.***

I.

Weg, weg, ick ben de werelt moe!
 Ick wensch niet meer te beyden,

Maar van hier te scheid
 Na den Hemel toe;
 Ick vind op der aarde
 Niet voor mijn gemoet
 Dat genoeg baarde,
 't Is een hooger goet,
 Dat my dus wenschen doet.

II.

Wee my dat ick in Meseg ben!
 Ick woon onder de boosen,
 Die niet eens en bloosen
 Als zy zondigen:
 Ick moet met mijn ooren
 Haar godloos gerel Daagelijcks aanhooren,
 'k Ben als in een hel!
 Waar over ick my quel.

III.

Waar ick mijn oog, dog wend of keer,
 Het is al vol godloosheid,
 En vervult met boosheid,
 Dat bedroeft my zeer:
 Als ick hare daden met mijn oog beschouw,
 Waar mee zy u smaden,
 Dan bedrijf ick rouw,
 En ween en zucht tot uw.

IV.

Wie zig hier van den boosen scheid,
 En met haar oock dien breeden
 Weg niet wil betreden,
 Die ter Hellen leid;
 Maar met zorg en vreese
 Wandelt voor zijn Godt,
 Die zal altoos wese
 Tot een schimp en spot Van het godloose rot.

V.

Ach! wanneer komt die zoete tijd,

Dat ick van die heyloose
 Werckers van het boose
 Gansch zal zijn bevrijt!
 Dat ick met de reyen
 In u Hemels-hof,
 Eeuwig zal verbreyen
 Uwen prijs en lof,
 Waar toe gy my geeft stof.

VI.

Wat is hier op dit aardsche dal?
 Niet dan geheele benden
 Van alle elenden,
 En van ongeval;
 Heele water-vloeden
 Van ziels bitt're smert,
 En van tegenspoeden
 Werd men mee benert,
 Het vald op aard zoo hert!

VII.

Maar boven in het Hemels-huys,
 Daar zullen alle pijnen,
 Ganschelijck verdwijnen,
 Daar is smert noch kruys:
 Daar komt God de oogen,
 Die vol tranen zijn
 Zachtjens af te droogen,
 Daar zal geen gequijn
 Van quaal of zieckt meer zijn.

VIII.

Maar met een volheyd van geneught
 Zal mijn ziel in die ruste
 Zig in God verluste,
 Vol van Hemel-vreught:
 't Is niet te bevatē
 Wat een heerlickheid!
 Vreughde zonder maaten,

Dat daar is bereid,
En voor ons weg-geleid.

IX.

Zoo lang ick hier op aarden zy,
En ben ick niet ontbonden
Van het pack der zonden,
'k Draag het om met my;
'k Vind een wet der leden
Diep in mijn gemoet, Die tegens de zeden
Steeds geweldig woed,
En my zondigen doet.

X.

Maar als ick zal ontbonden zijn,
Dan zal ick heel geheyligt,
En volmaakt geveyligt Zonder zonden zijn:
'k Zal dan zijn ontslagen
Van mijn zond'lickheid,
Die my plagt te plagen
'k Word in eeuwigheid
Niet weer van haar verleit!

XI.

Ach hoe woed hier dien helschen Geest!
Hy zoekt my te vervueren,
Jaa my te verschueren
Als een brieschend beest:
'k Vind zijn helsche nette
Over al gespreit,
Waar ick mijn voet zette
Zijn stricken geleit,
Met groote listigheid.

XII.

Maar uyt het Hemels Coninckrijck
Zal hy zijn uytgesloten,
En van God verstooten
In het helsche rijck:
Als ick daar zal wesen

Hoef ick hem niet meer
 t' Ontsien, of te vresen,
 maar helaas wanneer
 zal die tijd komen Heer?

XIII.

Ey koom doch Heere Jezu koom!
 Jaa laat de doot vry komen,
 'k Zal haar zonder schroomen
 Heeten wellekom!
 Want al mijn begeeren
 Is dat ick verschijn
 By u, u t' ontbeeren
 Is mijn grootste pijn,
 Doet my haast by u zijn!

Jesus den goeden Herder.

Stem: Roose-bloemen aan mijnen hoet.

I.

Als het schaaapjen was verlooren
 Van den helschen Geest vervoert,
 Is den Herder ons geboren,
 Jesus,
 Jesus nu al lang verwacht,
 Wierd geboren in der nacht,
 't Welck het helsch gedroght ontroert.

II.

Op dat hy zijn schaapjens weder
 Brengen zou in 't Hemel-rijck,
 Komt den Herder tot ons neder,
 Jesus,
 Jesus verlaat 's Hemels troon,
 Word een ware menschen Soon,

Ons in alle ding gelijk.

III.

Om zijn schaapjens op te queecken
 Geeft hy haar de groene weyd',
 Leyd haar aan de water-beecken,
 Jesus,
 Jesus selfs is dranck en spijs,
 Op een geestelijke wijs,
 En voed ziel en lichaam beyd'.

IV.

Op dat 't schaapje niet zou raacken
 Van het spoor des Hemels af,
 Steld hy in zijn Woord de baacken,
 Jesus,
 Jesus door zijn stercke hand,
 Leyd ons in een effen land,
 Treckt ons van den dool-weg af.

V.

Komt het egter af te dwaalen,
 Hy verlaat het daarom niet,
 Terstond zal hy 't wederhalen,
 Jesus,
 Jesus zoekt 't verdoolde weer,
 Brengt het tot zijn rechten Heer,
 Van wien 't onversonnen vliet.

VI.

Heeft het schaapjen door de zonde
 Zig verwond of zeer gedaan,
 Hy giet oly in de wonde,
 Jesus,
 Jesus is de Medicijn
 Helet hare smert en pijn.
 Als een recht Samaritaan.

VII.

Desen Herder houd de wachte
 Voor haar seer geduldelyck,

Zoo by dage als by nachte,
 Jesus,
 Jesus word niet mat noch moe,
 Ziet gedurig neerstig toe,
 Waackt voor haar zorgvuldelijck.

VIII.

Word het schaapje fel besprongen,
 Of verschriekt, door 't wolfs-gehuyl,
 Geen en wort' er hem ontwongen,
 Jesus,
 Jesus is dien stercken held,
 Die sijn schaapjens met geweld
 Rucket uyt des leeuwen muyl.

IX.

Is het schaapjen afgedreven,
 Door vervolging moe gemaackt,
 Hy en zal het niet begeven,
 Jesus,
 Jesus laat het niet in nood,
 Draagt het swacke in sijn schoot,
 Dat 't weer aan sijn adem raackt.

X.

Ziet hoe trouw is desen Herder?
 Hoe gevoelig van haar wee?
 Jaa het gaat al vry wat verder
 Jesus,
 Jesus geeft hem in 't verdriet,
 Spaart hem eygen zelven niet,
 Voor de welstand van sijn vee.

XI.

Om sijn schaapjens te bevrijden
 Voor het pijnen helsche vier,
 Steld den Herder zig in 't lijden,
 Jesus,
 Jesus gaf zig in de nood,
 Stierf een schandelicken dood,

Voor zijn schaapjens teer en dier.

XII.

Op dat hy haar 't eeuwig leven
 In sijn Hemels Coninckrijck,
 Eindeloose vreugt zou geven,
 Jesus,
 Jesus is ons voorgegaan,
 En heeft ons daar door de baan
 Toebereyd tot 't Hemel-rijck.

Eens Christens hert na Boven.

Stem: Belliris.

I.

Hoog om hoog, dog op mijn hert,
 Zoeckt beneden uwen lust niet,
 Want op aarden is de rust niet,
 Boven leeft men zonder smert;
 Wilt u steeds na boven geven,
 Boven is u Vaders Huys,
 Daar geniet men 't zalig leven,
 Zonder tegenspoet of kruys.

II.

Zeg wat doetje dan beneen?
 Op der aarden is u goet niet,
 't Aardsche dat versaad 't gemoet niet,
 Heft u hert na boven heen,
 Al die onderaardsche dingen
 Die zijn voor u al te slegt,
 O daar zijn voor Hemelingen
 Bet're goed'ren weg-gelegt!

III.

Hoog om hoog dog op om hoog,
 Want de Hemelen bevatten

Onverderfelijcke schatten,
 Schoon onsigbaar voor het oog,
 Boven moet u hert gevest zijn,
 Uwen schat die is hier niet,
 Boven zal het ver het best zijn,
 Onder is het vol verdriet.

IV.

Hoog om hoog na boven dan,
 Immers hebj' op aard u deel niet?
 Acht de wereld dan soo veel niet,
 Treckt u hert en zin daar van;
 En gedenckt dat gy beneden
 Maar gelijk een vreemd' ling leeft,
 Immers heeft het dan zijn reden
 Dat g'u hoog om hoog begeeft.

V.

Boven is u Vaderland,
 Daar zijn uwe lieve vrinden,
 Jesus uwes ziels beminden
 Zit daar aan Gods rechter-hand;
 Daar is uwen trouwen Vader,
 Uwen Maacker en u Man,
 Al u heyl en troost te gader,
 Hoog om hoog na boven dan.

VI.

Maar mijn hert is nog zoo vast
 Aan dees onderaarsche dingen,
 Vast aan niet'ge beuseligen,
 Ach wat is my dat een last!
 Als mijn ziel zig wil verheffen
 Hemel-waard tot God den Heer,
 Om het Hemels te beseffen,
 Terstond daalt zy weder neer.

VII.

Maar Heer maackt my dog eens los,
 Van dit onder-aarsche zienlijck,

En ontbind me, want 't is dienlijck,
 Van dit nietig aardsche broes;
 Wilt mijn ziele zoo bewercken
 Dat ick my na boven geef,
 En steeds als met arends vlercken
 Hoog om hoog na boven sweef.

VIII.

Want ick ben de aarde moe,
 'k Heb genoeg gelijk de mollen
 In de aarde liggen zollen,
 Treckt mijn hert na boven toe;
 En geeft dat ick steeds na desen
 Hoog om hoog by u verschijn,
 O wat zou dat troost'lijck wesen!
 Ja op aard een Hemel zijn.

Klagte over de onnodige buyck-zorg.

***Toon: {Als een uytgestorten balsem.
 {Laat een ander klagen, kreunen.***

I.

Al den arbeyd van de menschen,
 Die men heên ten dage ziet,
 Is maar om een nietig niet;
 Al haar pogen, al haar wenschen,
 Al het geen men denckt of doet,
 Is om 't tijdelijcke goet.

II.

Maar de ziele die gans heerlijk,
 Kost'ler is dan al het geen
 In de werelt is met een,
 Die vergeet men dog gans deerlijck,
 Hoe men die behouden zal,
 Daar op let men niet met al.

III.

O hoe woelt men en hoe draaft men!
 's Morgens vroeg en 's avonds laat,
 Om het geen dat niet versaat:
 Foey hoe vroet men, en hoe slaaft men!
 Men vergeet den ganschen dag,
 Hoe de ziele varen mag.

IV.

Hele dagen zal men vroeten
 Als de mollen in de aard',
 Zonder dat s' eens Hemel-waard
 Met gedagten God begroeten,
 Of haar herten van beneên
 Heffen na den Hemel heên.

V.

d' Aarde heeft het hert beseten,
 't Wil dog na de werelt gaan,
 't Hemelsche moet achter staan?
 't Nodige dat word vergeten,
 Als men 't aartsche maar geniet,
 't Hemelsche dat agt men niet.

VI.

Isser maar het minst te winnen,
 Genen arbeyd is te swaar,
 En men acht dan geen gevaar;
 Men derft alles te beginnen,
 Indien dat men maar daar van
 Eenig voordeel hebben kan.

VII.

Maar hoe traag is men in 't goede,
 Als men daar in 't minst zal doen,
 In het Hemelsche zich spoên,
 O terstond zoo word men moede!
 En uyt vads'ge luyicheid
 Roept men wat een moeylijkheid.

VIII.

Ach met wat een yver loopt men!
 Om het aarsche is men gauw,
 In het Hemels is men lauw,
 Ja zijn eygen ziel verkoopt men,
 Voor een weynig blinckend slijck,
 Foey wat is dat schandelijk!

IX.

Of men gaat door rechte wegen
 Of verkeerde wegen in,
 Waar door dat men zijn gewin,
 En zijn rijckdom heeft verkregen,
 Hoe zy tot ons is gebracht,
 Daar op slaat men weynig acht.

X.

Maar wat winste zoud' het wesen,
 Schoon ick al des werelds schat
 Hier op deser aard' bezat?
 Indien dat de ziel na desen
 Eeuwig zijn most in 't verdriet?
 My lust zulcken winste niet.

XI.

'k Acht der vromen deel schoon 't kleyn is,
 Dat haar God op aard' toeleyd,
 Vry van grooter weerdigheyd,
 Als 't gemoed maar blanck en reyn is,
 Dan der boosen overvloed,
 Met een quellend quaat gemoet.

XII.

Waarom zoud ick dus beneden
 Woelen? al het geen men wint
 Wat is 't? ydelheid en wint;
 Ydelheid der ydelheden,
 En hoe dat men 't meer besiet,
 Ydelheid, en anders niet.

XIII.

't Hemels wil ick hooger achten,
 't Aardsche is maar dreck en slijck,
 't Hemels onvergankelijck;
 'k Zal na zulcke goederen trachten,
 Daar men nimmer af en scheid,
 Maar behoud in eeuwigheyd.

Eens Christens Zoet, bestaande in zijn na by Godt te zijn.

Toon: Alkazar.

I.

Ach wat is de werelt lustig!
 Vrolijk in een nietig niet:
 Hoe verheugt! hoe bly! en rustig,
 In het geen de aard aanbiet;
 Maar het is my te gering,
 'k Laat het voor een aardeling,
 Die geen deel aan 't Hemels goet heeft,
 Noch geen smaack in 't Hemels zoet heeft,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

II.

'k Laat een aard-worm zich vermaacken
 Met het wroeten in de aard,
 Weg! het zijn te slechte zaacken,
 Mijn niet zoo veel moeytens waard:
 O dat woelen geeft geen rust!
 'k Laat het die doen die het lust,
 'k Laat die vroeters loopen draven,
 'k Laatze tobben, woelen, slaven,
 My aangaande het is mijn

Goed na by mijn God te zijn.

III.

'k Laat een gier'gaart zich vermeyden
 Met zijn goed'ren t' overzien,
 Volle schuren, vette weyden,
 Geven vreugt voor aartsche lien,
 Die geen bet're goed'ren heeft,
 Maar allen by 't zichtb're leeft,
 'k Laat de lucke vreught bedrijven,
 Met het ram'len van haar schijven,
 Mijn aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

IV.

Dat yemand op aard zoo mal is
 Dat hy zich in 't aarsch verheugt,
 'k Laat het toe die 't aarsch sijn al is,
 Maar ick min een hoog're vreugt,
 Die uyt Gods gemeenschap rijst,
 Tot een Hemels leven wijst,
 'k Laat haar in het aardsche bly zijn,
 Maar het zal zoo niet met my zijn,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

V.

And're mogen zich verlusten
 Als zy by haar mackers zijn,
 Maar mijn ziel en kan niet rusten
 Als ick onder haar verschijn,
 Ach wat is my dat een smert!
 Ja een dood-steeck door mijn hert,
 'k Laat de boose samen leven,
 'k Zal my niet by haar begeven,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

VI.

Wilt vry dapper quinckeleren,

My aangaande 't lust my niet,
 Spelen, lachen, domineren,
 Uwe vreugt is my verdriet,
 'k Ben vry van een hooger Geest,
 't Hemelsche verheugt my 't meest,
 'k Laat die bloejen banquetteren,
 Zingen, springen, lustig smeeren,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

VII.

'k Laat de slempers by de glazen
 Zig vermaacken in den wijn,
 En die drooge dorst'ge basen
 Gurgulende vrolijk zijn;
 Maar die vreugt is my te laf,
 'k Laat die zwijnen desen draf,
 Die geen hoog're vreugt en kennen,
 Nog zig aan den Heer gewennen,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

VIII.

'k Lijd dat vele gratig haacken
 Na een welgespeckte dis,
 Die als eertijds Petri laaken
 Vol van alle dieren is,
 En zig zelve lekker voen,
 'k Heb geen lust om dat te doen,
 Laat haar vry op groote malen
 Dagelijcks haar hert ophalen,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

IX.

Brast vry dwase mensch, ja brast vry,
 Voed u zelve feestelijck,
 Leeft in leckerny, en gast vry,
 Neen ick word u niet gelijk:

‘k Heb een and’re spijs gesmaackt,
 Daar mijn ziele steeds na haackt,
 Die eens Hemels aangeregt is,
 Weet dat dese spijs te slegt is,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

X.

And’re laat ick vrolijck quelen
 By het yd’le kaarte-blad,
 En verheught zijn met het spelen
 Van den teerling, ick ben zat
 Van die zond’ge ydelheen,
 ‘k Laat die vreughde voor die geen
 Die in eenigheid alleen is,
 En niet met sijn God gemeen is,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

XI.

’k Laat toe dat veel arme dieren
 Van den hoofde tot den top
 Hare lichamen vercierren,
 Als een zotte kermis pop,
 Ach wat zijn zy dan niet moy!
 Hoe vermaackt met dat getoy?
 Weg dat zijn te slechte dingen!
 Maar voor zotte wereldlingen,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

XII.

Pronckt vry werelds wichters pronckt vry,
 Gy zijt dog maar stof en as,
 Strickt en flickt, en ciert, en lonckt vry
 Hele uren voor het glas,
 ‘k Laat het dese wichters toe,
 Die geen kennis hebben hoe
 Hare zielen op te schicken,

Met een aar moy te verricken,
 My aangaande het is mijn
 Goed na by mijn God te zijn.

XIII.

O daar is geen zoeter leven
 Als zoo enig om te gaan!
 En tot God zig te begeven,
 Alles moet dan agter staan,
 Dat is 't zoetste zoet voor my,
 d' Aardsche vreught is roet daar by,
 wat dat and're oordelen
 wil ick my niet mee vervelen,
 my aangaande het is mijn
 goed na by mijn God te zijn.

Droevige klachte eens Christens over de dodigheidt zijner ziele.

Toon: Wat is de mensch helaas!

I.

Aanschout Heer mijnen nood!
 Ick ben als levend dood,
 Van geest'lijck leven gansch ontbloot,
 Mijn hert dat is soo loom, zoo laf,
 Ick lig als levend' in het graf.

II.

Ick vind geen lust of smaack
 Geen blijerschap of vermaack
 In uwen dienst, ô droeve zaack!
 Ick pleegze zonder zoetigheid!
 Wat is my dat een moeylickheid!

III.

Wat dat ick oock begin!
 Of wat dat ick verzin!
 Ick vind mijn hert daar dog niet in;
 Het is of ick het niet en dee,
 Ick schaf daar dog geen vruchten mee.

IV.

Als ick mijn zond' beweene,
 Mijn hert is als een steen,
 Ick leef al ongevoelig heen:
 Mijn oog dat weend, maar 't hert blijft trotz,
 En ongevoelijck als een rotz.

V.

Geef ick my tot 't gebed,
 Ick word aanstonds belet
 Met aar gedachten, zoo dat het
 Maar herteloose woorden zijn,
 Mijn bidden is maar biddens schijn.

VI.

Lees ick u heilig woord,
 Dat hert en ziel doorboord,
 Het brengt in my geen vruchten voort;
 Mijn oog is wel in 't heylig boeck,
 Maar 't herte maackt zig ver te zoeck.

VII.

Voeg ick my by u schaar,
 Om met gespreck aldaar
 Te stichten onderling malkaar,
 Wat dat ick hoor, wat dat ick kout,
 Mijn hert dat blijft al even kout.

VIII.

Zelfs de roerende stem
 Eens donderaars als 'k hem
 Aanhoor, heeft op mijn hert geen klem;
 Ick word niet meer ontroert daar van
 Dan als een steen, of doode man.

IX.

Zit ick aan uwen dis,
 't Is of ick my selven mis,
 En 't lichaam zonder ziel daar is:
 Mijn ziele word daar niet gevoed
 Wat of een doo'n aan tafel doet?

X.

Of gaa ick eens alleen,
 Om Godes heyl'ge re'en,
 Te overdencken in 't gemeen,
 Het is als of ick niet en dacht,
 Het peynsen heeft op my geen kracht.

XI.

Of zoo ick door een Psalm,
 En aangename galm
 My zelf opweck, 't is maar getalm,
 En niet dan enkele wilt-zanck,
 Het hert is niet by het geklanck.

XII.

Wat is my dat een smert!
 En droefheid dat mijn hert
 Zoo doods blijft! en niet levend wert!
 Maar Heer ick weet dat ick daar van
 Mijn zelve niet ontslaan en kan.

XIII.

Daarom almachtig Heer!
 Die zelfs de doden weer
 Opwecken kond, komt tot my neer,
 Weckt op dien doden dorren klomp,
 En doet herleven mijnen romp.

XIV.

Komt machtig God! blaast gy
 Op dat ick levend' zy,
 Den Geest des levens dog in my;
 Maackt dat den Geest zig dog vereent
 Met mijn geraamt en dood-gebeent.

XV.

De dooden zullen Heer
 U looven nimmermeer,
 Die in den grave zijn u eer
 Niet melden, neen maar die die leeft,
 De levende u eere geeft.

De na-volginge Christi.***Toon: Amo te benigne Jesu.***

I.

Zoete Jesu! Hemels voor-beeld!
 Die zuyver zonder smet,
 Nergens in van zond' veroordeelt,
 Volmaacktelijck Gods Wet
 Onderhouden hebt, die daar
 Zijt het netste exemplaar,
 Ey maackkt my, ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my, ey maackt my
 Van u leven een copy!

II.

Needr'ge Jesu! die ootmoedig
 Slegt zonder heerlickheid,
 Schoon in deugden overvloedig
 Leefde in ned'righeid;
 Die de aardsche praal en pracht,
 Lof van menschen hebt veracht,
 Ey maackt my! ey maackt my
 Van u leven een copy, Ey maackt my
 Dat ick ned'rig ben als gy!

III.

Bees'ge Jesu! die noyt ledig

In 't goede zijt geweest:
 's Morgens vroeg en 's avonds besig
 's Nachts waart gy in den Geest!
 O wat waart gy onvermoed!
 Altijd besig in het goed!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy! Ey maackt etc.
 Dat ick besig ben als gy!

IV.

Hemels' Jesu! die uyt d'aarde
 En 't wereldsche bedrijf,
 Steeds het Hemelsche vergaarde,
 En tot stichtings gerijf,
 Als een Hemels Alchimist
 Daar uyt iet te trecken wist,
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy! Ey maackt etc.
 Dat ick Hemels ben als gy!

V.

Stille Jesu! die zachtmoedig
 In 't lijden zijt geweest!
 Schoon u smert swaar was en bloedig,
 Ontstack noyt uwen Geest;
 Uyt u mond zachtmoedig lam,
 Noyt een toornig woord voort quam,
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy! Ey maackt my etc.
 Dat ick lijdszaam ben als gy!

VI.

Lieve Jesu die het lieven
 In 't hert was ingeprent!
 En elck een zoght te believe
 Waar dat gy quaamt ontrent;
 Die niet alleen uwen vrint,
 Maar u viand hebt bemint!
 Ey maackt my! Ey maackt my

Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Dat ick lievend' ben als gy.

VII.

Wil'ge Jesu! die geen eygen
 Wil had, of zocht allhier,
 Maar den uwen quaamt te neygen
 Na 't Goddelijck bestier;
 Hoe gerust! bedaart, en stil,
 Boogt g'u onder 's Vaders wil!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Dat ick willig ben als gy!

VIII.

Vier'ge Jesu! die verteert weird
 Door 's Hemels vier en gloed!
 En yverde dat God vereert weird
 Met hert en met gemoed;
 Noyt en waart gy kout of klam,
 Maar steeds in een Hemel-flam!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Dat ick vierig ben als gy!

IX.

Zob're Jesu! die in 't eten
 Of drincken noyt de maat
 Hebt van soberheid vergeten,
 Noyt deed gy overdaad,
 Zonder der'tle leckerny,
 Zonder tongen heerschappy,
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Dat ick zober ben als gy!

X.

Ted're Jesu! hoe bewoogen
 Waart gy met 's naastens smert!
 Hoe bermhertig! en medogen!
 Hoe naamt gy die ter hert!
 Yders troost, en hulp in nood!
 Wat was u mee-lijden groot!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Dat ick teder ben als gy!

XI.

Kuysche Jesu! zuyv're duyve
 Zonder de minste smet,
 Die u driften reyn te buyge
 Wist na des Heeren Wet;
 In u oog was noyt een lonck!
 In u hert was noyt een vonck!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Dat ick zuyver ben als gy!

XII.

Vrome Jesu! die met bidden
 Dickwils den heelen nacht,
 Zeer yv'rig in het midden
 Van 't velt hebt doorgebracht;
 O! met wat een heyl'g geweld
 Was u bidden dan verzelt!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Zulcken bidder Heer als gy!

XIII.

Geest'ge Jesu! ô hoe geest'lijk
 En Hemels was u taal!

U woord en was noyt vleesch'lijk,
 't Was Hemels altemaal;
 Hoe ziel-stichtend' was het woord
 Dat uyt uwe mond quam voort!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! ey maackt my
 Dat ick sprecken mag als gy!

XIV.

Heyl'ge Jesu! wilt uytrucken
 Uyt my des Zathans beeld,
 En het uwe diep indrucken,
 Des Zathhans my verveeld;
 Dat ick met u een mag zijn!
 U gedaante oock de mijn!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Van u leven een copy!
 Ey maackt my! Ey maackt my
 Dat ick Jesu ben als gy!

Eensaamheids troost.

Stem: Schoonste Nymphje van het woudt.

I.

Ach hoe zit ick hier alleen!
 Afgesnêen
 En van vroomen en van vrinden!
 'k Zit by naa als in een kluys,
 In mijn huys,
 Zonder eenig mensch te vinden!

II.

Treurt niet datje zijt alleen,
 O neen, ô neen!
 Misje vroomen, misje vrinden,

Misje in het schepsel wat,
 Ey leert dat
 In den Schepper weer te vinden.

III.

God die scheid u van den mensch,
 Tegens wensch,
 Maar het is op dat na desen
 Als g' het schepsel niet en ziet,
 Nog geniet,
 Trachten zoud by God te wesen.

IV.

Nimmer is de mensche meer
 By den Heer,
 Als wanneer hy word gevonden
 In een stille eenzaamheid,
 Daar in leit
 Zeer veel zoetheid opgewonden.

V.

Als ick dit eens overleg,
 Weg! weg! weg
 Met het schepsel kleyn van waarde!
 Als ick na by God mag zijn,
 Dat is mijn
 Hier een Hemel op der aarde.

VI.

Neen ick ben niet meer zoo bot,
 Dwaas en zot,
 'k Treur niet, ick ben aârs beraden,
 Schoon ick 't aarts geselschap mis,
 Neen gewis
 Die God weer krijgt lijd geen schade.

VII.

'k Weet dat God mijn eenig all,
 Hem weer zal,
 Stellen in der menschen stede,
 Door hem zelve 't weer vergo'en,

Aan my doen
Dat de menschen eertijds deden.

VIII.

'k Zal mijn herte dat wel eer
Al te zeer

Na 't geselschap plaght te haacken,
Geven een ver bet're stee,

'k Zal daar mee

By God trachten te geraacken.

IX.

Beter is het immermeer,

Met den Heer,

Dan met menschen te verkeeren;

Wie God heeft tot zijn gezelschap,

Kan dan wel

't Aarts geselschap hier ontberen.

X.

Waar ick zit, of waar ick gaa,

Waar ick staa,

'k Stel den Heere my te vooren;

Als my oock geen oog en ziet,

Niemand niet,

'k Denck gy kond my zien en hooren.

XI.

Nimmer ben ick zoo alleen,

Of 'k vind een

Die mijn ziele kan vermaacken;

Als mijn God en ick alleen,

Anders geen

Hand'len mogen onse zaacken.

XII.

Zalig is die mensch voorwaar

Voor en naar,

Die in zijn eensame stonden

Als hy vroomen, vrinden goet

Missen moet,

Dan na by God word gevonden.

Broosheit des menschen levens.

Stem:

{Ierwes moet ick Laura vragen.

{Rosemont die lach gedoken.

{Als de hooge noodt by tijden.

{Jonge dochters vol van jeugden.

I.

Ach! hoe broos is 's menschen leven!
 Staat men heden vast verheven,
 't Neemt zoo lichtelijck een keer!
 't Is niet anders dan een wadem,
 Met een snickje glipt den adem
 Heen, en ziet hy is niet meer!

II.

Zachmen niet wel schoone roosen,
 In het midden van haar bloosen
 Afgepluckt! geruckt ter neer;
 Of een windtjen quam en snoover
 Maar eens zachtjens effen over,
 En zijn plaats en was niet meer?

III.

O! hoe onverwick'lijck staat hy!
 Als een Ceder-boom zoo laat hy,
 Maar hy denckt niet dat de Heer
 Als hy fris en wel te pas is,
 Hem kan toonen dat hy glas is,
 Eenen slag verbreeckt hem weer.

IV.

Ach! hoe vast! onsterflijk schijnt hy,
 Maar hoe rasch, en licht verdwijnt hy?
 Als een ramp, en 't is gedaan:
 't Uerwerck dat is afgeloopen,
 Zijne tijd voor-by geslopen,
 't Glas is uyt, en hy moet gaan.

V.

Eer hy komt ter helft der dagen,
 Dien hy hem had voorgeslagen,
 Word het leven hem gestaackt:
 Zeg dan dwase mensch, ey zeg dan,
 Wat raat met die? zeg wat weg dan,
 Die quaa reeck'ning heeft gemaackt?

VI.

Wat flateert g'u dan? wat streelt g'u?
 Wat belooft ge? wat verbeeld g'u
 Eenen langen levens tijd?
 Zijtje sterck, gy word wel weecker,
 Niet een uertjen zijtje zeecker,
 Ziet toe dat s'u niet ontglijt!

VII.

Immers is het voor u waarlijck
 Vol perijckels! seer gevaarlijck
 't Eeuwig, eeuwig wel zijn van
 Ziel en lichaam op 't onwisse
 Uyt te stellen? kond' licht misse,
 Hoe rampsalig waart gy dan?

VIII.

Menig heeft 'er zich bedroogen,
 Diese schielijck is ontvloogen,
 Eer zy 't wisten was zy voort,
 Zy kon u oock wel ontslippen,
 God u levens draat af-knippen,
 Heden sijne stemme hoort.

IX.

En werckt terwijl dat het dag is,
 Want het al te laat beklag is
 Vruchteloos, nu moet g' het doen;
 Aangesien u werck zeer veel is,
 En dat uwe tijd te eel is
 Om te luy'ren, moet g'u spoe'n.

X.

Stelt u voor de dwase maagden,
 Die haar veel te laat beklagden,
 Al haar bidden hielp haar niet:
 Treed terwijl de deur is open,
 Heden moetje oly koopen,
 Terwijl dats' u God aanbied.

Een Geestelijk Mey-liedt

Toon: Psalm 24.

I.

De liefvelijcke tijd komt aan,
 Komt! kom laat ons na buyten gaan,
 Om in des Heeren wond're wercken
 D'uytdrucks'len van zijn Majesteyt,
 Zijn macht, en van zijn heerlickheid
 Aldaar aandacht'lijck aan te mercken.

II.

Een yder spruytjen dat vermeld,
 Een yder kruytjen dat verteld
 Gods lof, en zeyd wilt in my leeren
 Hoe wijs dat God is, en hoe goet!
 Hoe aangenaam, en over-zoet!
 Dat g' in my ziet is van den Heere.

III.

Het aartterijck dat dor en dood,
 Van glans en heerlickheyd ontbloot,
 En gansch verstorven scheen voor desen,
 Hoe groen? hoe cierlijck? hoe schoon?
 Hoe aangenaam komt dat ten toon?
 Het schijnt als van den dood verresen!

IV.

Het juycht, en praalt, en is vol vreugt,

Al wat men ziet dat is verheught,
 En zoekt my tot vreught op te wecken:
 Juycht dan, zijt vrolijck in den Heer,
 In God, in God verheugt u zeer!
 Laat d'aardsche veugt u tot God trecken.

V.

De specerien loopen uyt,
 Men ziet dat 't aangenaame kruyt
 Voortkomt met liefelijcke geure;
 Hoe lieflijck dat de Heere zy,
 Hoe minnelijck, dat konnen wy
 Uyt haren zoeten reuck bespeuren.

VI.

Met wat een heerlijk gewaait!
 Met wat een over-schoon cieraat!
 Zietmen de bloemtpjens in de hooven;
 De glans, de gloor, de heerlickeid,
 Van Salomon daar by geleit,
 Dien luyster moet daar voor verdooven.

VII.

Hoe schoon! veel-vervig van couleur,
 Hoe zoet en aangenaam van geur,
 Vertoonen zy zich in de velden!
 Haar schoonheid die verruckt mijn Geest,
 En yder van haar strijd wie 't meest
 Des Scheppers schoonheid zal vermelden.

VIII.

Het dor geboomt herleeft en groeyt,
 Het groent, en knopt, en wast, en bloeyt
 Zeer schoon, 't belooft ons vele vruchten;
 Het is verandert van gelaat,
 Het dorre nu heel cierlijck staat,
 Wie kan het zien zonder genuchten?

IX.

De beemden doen te deser tijd
 Zig op gelijk een groen tapijt,

Mijn geest verruckt zig in 't beschouwen!
 Het krielt vol beesten over al,
 Die God daar in een groot getal
 Tot 's menschen nut komt t' onderhouden.

X.

De ackers staan vol koorn-gewas,
 De weyden zijn vol klaver-gras,
 Tot spijs voor vee en menschen;
 O Heer! wat zijt gy milt? hoe goet!
 De aard verleent ons overvloed,
 Wie zoud' nog meerder willen wenschen?

XI.

Waar dat ick zie rontsom en 't om,
 Waar dat ick gaa, waar dat ick kom,
 'k En kan u goetheid niet ontwijken!
 Zelfs het gebergte dat is vol,
 Men ziet dan in, dan uyt zijn hol
 Het wilt gediert gestadig strijcken.

XII.

De hooge drooge schrale hey,
 Verschaft de schaapjens hare wey,
 En veel vermaackelijcke bossen:
 Wat vind men al fonteynen daar?
 Die water als kristal soo klaar
 Door klare beeckjens steeds uytlossen.

XIII.

Het vee dat op zijn vlercken drijft,
 Wiens mond door koude gansch verstijft,
 En togevroren was voor dezen,
 Dat zinght, en springt, en domineert,
 Dat fluyt, en juycht, en quinckeleert,
 En schijnt het selfd' niet meer te wezen.

XIV.

Het Leeuwerckje dat klimt om hoog,
 Ick volg het dickwils met mijn oog,
 Maar 't hert helaas! wil niet na boven;

Foey my! mijn hert is nog zoo vast
 Aan d'aard, ach wat een swaren last!
 'k En kan u niet verhemelt looven.

XV.

Maar 't Nachtegaaltje spant de kroon,
 Het queelt en tieriliert zoo schoon,
 En 't kan zig zelven niet bedwingen;
 Mijn dunckt zoo dickwils ick het hoor,
 Mijn logge ziel behoort daar door
 Geweckt te zijn om na te zingen.

XVI.

Foey my! ick ben beschaamt ô Heer!
 Daar yder schepseltje de eer
 Zijns Scheppers steeds komt te vermelden,
 Dat ick die reden en verstand
 Ontfangen heb van uwe hand,
 Daar mee nog bezig ben zoo zelden!

XVII.

Mijn ziel die is zoo dor en schraal!
 Ick denck by my wel menigmaal
 Zoud' dees' woestijn wel weer vrucht geven?
 Maar gy mijn God en zoud gy niet
 Gelijck men nu weer alles ziet,
 My oock zoo kunnen doen her-leven?

XVIII.

Beschijnt maar Hemels Son! mijn hert!
 Verzacht het, want het is verhart,
 En wilt my met den dauw besproejen
 Van uwen Geest, dan zal ick weer
 Veel vruchten dragen t'uwer eer
 En in kennis en deugden groejen.

Bede voor de Maaltijd.

***Toon: {Psalm 100. of 134.
{Christe die du bist dag en licht.***

I.

O groote God! die al wat leeft
Op aarden steeds zijn voedtzal geeft,
En houdt voor alles open dis,
Verzadet all wat levend' is.

II.

U gunst heeft wederom goedelijck,
Dees' tafel overvloedelijck
Met spijs en dranck ons toebereyd,
Tot onderhoud in matigheyd.

III.

Stort uwen rijcken zegen Heer!
Op dese uwe gaven neer,
Want 't is de spijs niet die voed,
Maar uwen zegen leven doet.

IV.

Behoed my doch voor overdaad,
Als ick u goetheyd proef, zoo laat
Mijn hert niet hangen aan de aard',
Maar zig verheffen Hemel-waard.

V.

Laat oock mijn ziele zijn verzaat,
Met spijs die nimmermeer vergaat,
En 't hert met Hemels Man verquickt,
Mijn ziele met genaâ verrickt.

VI.

Op dat ick in u Koninckrijck,
Mag met u kind'ren eeuwiglijck
Aanzitten, en door u aanschijn
Met vreugt altoos verzadicht zijn.

Lof-sang na de Maaltijt.***Toon: Psalm 5.***

I.

Heyl-rijcke God! mildadig Vader!
 Gy hebt uyt uwe volheid Heer,
 In goetheyd u zelven al weer
 Aan my betuygt, menschen Bewaarder,
 Daarom ick nader.

II.

Ick zal u goetheyd eeuwig prijsen!
 Daar ick het minste kruymken niet
 Weerdig ben, van 't geen ick geniet,
 Komt gy my op een rijcke wijze,
 Daaghlijcks te spijsen.

III.

Gy hebt my nu weer overlade!
 Met spijs en dranck in overvloed,
 De aard', de locht, de zee die moet
 Spijs geven om my te verzade,
 Door u genade.

IV.

Ach! dat ick doch dees' uwe goetheid
 Die ick proef, en smaack dag by dag,
 Niet te vergeefs ontfangen mag!
 Maar geeft dat my steeds uwe zoetheid
 Tot ware boet leidt.

V.

Weckt in mijn ziele een begeren,
 Dat ick u goetheid met gesang
 Mag roemen al mijn leven lang,
 En met mijn leven u vereeren,
 O Heer der Heeren!

Eenige bedenckingen over de woorden van den Marquis van Vico, die wanneer hem zijn vrienden door het beloven van groote goederen, van God en de belijdenis der waarheidt sochten af te trecken, aan haar schreef, dat hy in een uer gemeenschap met Jesus meer zaligheid gevonden had, dan in geheel Italien.

Toon: Engelsche Klocken-dans.

I.

O soeten Heere! blijerschap van mijn hert!
 U te missen is mijn grootste smert!
 't Doet my zoo sere! ja mijn grootste pijn
 Is ô Jesu zonder u te zijn!
 Gy zijt mijn vreught,
 Mijn geneught,
 Noyt geniet ick beter dag,
 Als wanneer ick by u wesen mag,
 Als ick maar by u verkeer
 Een uertjen, acht ick veer
 Boven alle werelds staat en eer.

II.

Wilt my beschijnen met het lieflijck licht
 Van u alderzoetste aangesicht,
 Dan zal verdwijnen al die duysternis
 Die nog in mijn ziele ov'rig is;
 Komt tot my neer!
 Zoetste Heer,
 Want gy Jesus God en mensch
 Zijt alleen mijn heyl en 's herten wensch,
 Neffens u my niet en lust,
 In u vind mijn ziele rust,
 Door u word der zonden lust geblust.

III.

By my wilt blijven, of my met u leid
 Daar ick met u leef in eeuwigheid,
 Doet my beklijven in gemeenszaamheid
 Met u in genaâ, en heerlickheid:
 Van my noyt gaat,
 Nog verlaat,
 Geeft dat 's werelds ydelheid
 My noyt van u scheid, of af en leid,
 En in voorspoed en in nood,
 En in leven, en in dood,
 My dog nimmer van u gunst ontbloom!

IV.

Als ick mag wesen by u mijnen Heer,
 'k Wensch in Hemel of op aard niet meer!
 Als u zoet wesen my in gunst toelacht,
 Dat ick boven 's werelds vreughde acht;
 Geen eer of staat
 My verzaat,
 Maar alleen u zoet aanschijn
 Doet my boven maten vrolijk zijn,
 Als ick dat hier maar geniet,
 Zelfs in 't kruys en in 't verdriet,
 Is de droefheid my geen droefheid niet.

V.

Schijnt docht van boven ô gy Hemels Son!
 Heil-fontein, en waar' genade Bron!
 Dan zal 'k u looven, want 't my meer verquickt
 Als wanneer gy my met goet verrickt,
 Geen werelds goet,
 Schoon zeer zoet,
 Daar in ick 't vermoegen zocht,
 Heeft my oyt de ruste toegebracht,
 Maar alleen het Hemels zoet
 Kan verzaden mijn gemoet,
 Als gy my dat hier maar smaacken doet.

VI.

Laat doch mijn oogen afgetrocken zijn
 Van de werelt, en haar yd'len schijn,
 Hy is bedrogen die op deze aard'
 Jetwes neffens u hier heeft in waard';
 Gy ô mijn God!
 Zijt mijn lot,
 In u schep ick mijn vermaack,
 'k Acht het alles by u Rijck
 Maar voor dreck Heer, en voor slijck,
 Zonder u mijn ziele schadelijck.

VII.

Doet my arbeyden dat ick eeuwiglijck
 By u wezen mag in 't Hemel-rijck,
 Dat ick my scheid van het geen my Heer
 Van u zoekt te scheiden immermeer;
 Laat met vreugt
 Dog de deugt
 Die van God is hoog geacht,
 Van my altijd yv'rig zijn betracht,
 En wanneer dat ick dan sterf,
 Geef dat ick dan niet en derf
 U by zijn, maar den Hemel erf.

VIII.

'k Wensch met verlangen, na dien zoeten dag,
 In de welck mijn arme ziele mag
 Worden ontfangen in het Hemels plein,
 Daar men zig verzaat uyt de heil-fontein,
 En men God ziet, Hem geniet,
 En uyt 's wellust beecken drinckt,
 En het Hemels Haleluja singt;
 Spoed u Heere, komt dog draâ!
 Want mijn ziel verlangt daar na,
 Dat ick meê sing het Haleluja.

Hert-stercking tegens de bespottinge des Wereldts.

***Stem: {Wel op wel op ick gaa ter jacht.
{Windeken daar het bosch af trilt.***

I.

Die hier op het deugden pat,
Gaan wil na de Hemels Stad,
Moet ter degen, Overwegen,
Dat hy veel schimps zal ontfaân,
En door druck ten Hemel gaan.

II.

's Hemels weg is nau en net,
En ter zijden oock bezet
Met veel smadders, Boose adders,
Die de vroomen steecken steeds,
Met haar' tongen doen veel leeds.

III.

Zoo lang als de mensch zich stil
Met de wereld voegen wil,
Haar gelicken, En zig schicken
Tot bedrijf van alle quaad,
Word hy van haar niet gehaat.

IV.

Maar zoo haast men zich afscheid,
En de aardsche ydelheid
Niet wil plegen, Maar zig tegen
Hare boosheid zet, en kant,
Is men tot een schimp in 't land.

V.

En een yder een die zal
Tegens hem zijn bitt're gal
Steeds uytbraacken, En hem maacken
Tot een dole-wit van spot
Dat is hier der vroomen lot!

VI.

Heele vloedden zal dien draack
Tegens haar met groot vermaack
Dan uytspouwen, Haar benouwen
Met veel smaats aan alle kant,
Dit 's de weg na 't Vaderland!

VII.

Maar ick stoot my daar niet aan,
Jesus is my voorgegaan,
'k Zal hem volgen, Onverbolgen
In versmaetheid en verdriet,
'k Agt des werelds smaatheid niet!

VIII.

Als ick maar voor Jesus ly,
't Zy wat smaatheid dat het zy,
'k Ben 't gewogen, Te gedogen,
't Zy dan goed of quaad gerucht,
Ick ben daar voor niet beducht!

IX.

Maar ick houd' het voor een eer,
Dat ick hier voor mijnen Heer
Alle quaadheid, Vuyle smaatheid,
Lijden mag, ick acht dien hoon
Als een peerl aan mijne kroon!

X.

En het baart in my veel vreugt,
Zoo wanneer my om de deugt
Die serpente, Instrumenten
Van de Satan toornig zijn,
En uytspuwen haar fenijn.

XI.

Want dat my de wereld haat,
En my om het wel-doen smaad,
Hier uyt weet ick, En af-meet ick
Dat de Geest der heerlickeid
Op my rust in eeuwigheid.

XII.

Zalig is die mensch voorwaar!
 Die veel smaatheits voor en naar
 Komt te lijden, Met verblijden,
 Een uytvaagsel is geacht,
 Als men maar de deught betracht.

XIII.

Al die smaatheid die men lijd,
 Is maar voor een korten tijd!
 't Is een blickje, Maar een snickje
 By die eeuw'ge heerlickheid
 Die ons God heeft toebereid.

Vrolijcke samen-komste der Vroomen.

Stem: Petite Royaal.

I.

Ey laat ons oock eens vrolijck zijn!
 En d'arme wereldlingen
 Die in slechte dingen
 Die gansch olijck zijn
 Bly zijn zonder maaten
 't Welck doch niet gedijt,
 Niet te goede laten,
 Maar tot 's werelds spijt
 In God recht zijn verblijt!

II.

Immers is het uytnemend zoet?
 Dat zontijds oock de vroomen
 Oock eens samen komen
 Met een bly gemoet,
 Om met hoog're zaacken
 En bet're geneugt,

Haar vrolijck te maacken,
 Wat is dat een vreugt?
 Hoe zijn zy dan verheugt!

III.

Kom laat ons dan op onze wijs,
 Zonder angst en vrese,
 Lustig vrolijck wese
 Tot Gods eer en prijs:
 Licht is voor d'oprechten,
 Vreughde toebereyt
 Voor die, die Gods rechten
 Houd in heyligheyd,
 Die isse toegeseyd.

IV.

Wat meent gy arme wereldling,
 Om dat wy niet als dwasen
 Lachen, tieren, rasen,
 Maar ick my bedwing
 Van die zotternyen
 Die ick acht en meen
 Dat een Christen myen
 Moet, dat daarom geen
 Vreught by ons zy? ô neen!

V.

Een Hemeling kan vrolijck zijn,
 Ja kan zelfs lustig zingen,
 En van vreught opspringen,
 Zonder bier of wijn;
 Die een goe gewisse
 Binnen in hem heeft
 Kan geen vreugde misse,
 Want de deught die geeft
 Dat hy steeds feest'lijck leeft.

VI.

Daar is op aarden niemand niet
 Die zoo vrolijck en lustig,

Wel-gemoed, en rustig,
 Meerder vreugt geniet,
 Als die altijd pogen
 Hoe zy heilighlijck
 God behagen mogen,
 't Hemels Coninck-rijck
 Is in haar innerlijck!

VII.

Wat vreugt genieten zy te zaam?
 Als zy een gespreck maacken,
 Van Hemelsche zaacken,
 Wat is 't aangenaam?
 't Kan de ziele roeren,
 't Werckt ick weet niet hoe,
 Het kan my vervoeren
 Na den Hemel toe,
 Ick word niet lichtelijck moe.

VIII.

Wie zoud' niet al zijn aardsch vermaack,
 Zijn slapen, drincken, eten,
 Lichtelijck vergeten,
 Voor dees' zamenspraack?
 'k Heb noyt bet're stonden
 Voor mijn ziel gehad,
 Maar dickwils bevonden
 In het spreekken, dat
 De tijt verliep te rat.

IX.

Een uer is dan maar een minuyt,
 De tijt die is verlopen,
 En verby-gesloopen,
 Eer 't gespreck is uyt;
 O dat yeder ure
 Dan een dagh mocht zijn!
 En wat lang mocht dure,
 't Is my zulcken pijn!
 Daar moet gescheyden zijn.

II. Deel.*Af-keer van het gezelschap der godloosen.*

X.

Weg! weg met het godloose rot!
 'k Kan onder haar niet dueren!
 Die my te vervueren
 Zoecken van mijn God;
 Als ick by haar mercke
 Dat gezondigt werd,
 Zieud' haar booze wercken,
 Wat is dat een smer?
 Een dootsteeck door mijn hert!

XI.

Mijn ziel koom' niet in haren raat!
 'k Zal met haar niet verkeerren
 Die mijn God onteeren,
 Met het zondig quaat;
 'k Heb een groot mishagen
 Als zy by mijn zijn,
 'k Kanse niet verdragen,
 't Is my zulcken pijn!
 Als 'k onder haar verschijn.

XII.

Een uer dat valt my eeuwen lang,
 Als ick het niet behoeve,
 Kan daar niet vertoeve,
 't Is my daar te bang;
 Koom' terstond te scheyden,
 'k Ben niet in mijn schick,
 Kan daar niet lang beyden,
 Maar ick van haar wijck,
 'k Moet zijn by mijns gelijk.

XIII.

Men hoort daar niet dan boos gerel,
 Heer laat my doch na desen

Onder haar niet wesen
 'k Haatse als de hel;
 Ja zoud' ick niet haten
 Die u haten Heer?
 'k Haatse uytermaten,
 Weertse, weertse veer!
 Haar by zijn doet my seer.

XIV.

Mijn lust haar dwaze vreugde niet,
 Haar dobbelen, speelen, drincken,
 Lachen, danssen, klincken,
 Is my een verdriet,
 'k Vind daar geen vermaack in,
 'k Acht het maar voor draf,
 'k Heb daar gansch geen smaack in,
 't Is my veel te laf,
 My steeckt de walg daar af.

XV.

Die vreugt heeft wel een zoeten schijn,
 Indien ickse niet kende,
 Maar ick weet in 't ende
 Zalze bitter zijn;
 Weg ick ben zoo bot niet?
 Ken haar veynserije,
 Neen ick ben soo zot niet,
 Dat ick daarom my
 Breng in een eeuwig ly.

Hemels geweldt.

Stem: Schoonste Nymphje van het woudt.

I.
 Ach hoe moeyelijck! hoe zwaar!
 Valt het haar,

Die op 's Hemels nauwe wegen
Wand'len willen, 't valt zoo bang,
Met gedrang
Word het Hemel-rijck verkregen.

II.

Denckt niet ydel werelds wight
Dat het licht
Zonder moeyte word bekomen;
Stormen moet men als een Helt
Met geweld,
Want zo word het ingenomen.

III.

Hier en geld geen laffe zught,
In de lucht,
Neen, 't word strijdende verkregen;
't Koninckrijcke Gods bestaat
Niet in praat,
Maar het is in kracht gelegen.

IV.

Meentje dan verdwaasde mensch
Met een wensch
's Hemels Koninckrijck te winnen?
Neen, maar die met alle macht
En met kracht
Dringen, raacken daar te binnen.

V.

O de poorte van de Hel
Krijgt men wel
Licht en zonder arbeyd open!
Men komt daar van zelfs genoeg
Al te vroeg,
't Is onnodig hart te loopen.

VI.

't Helse pat is ruym en breed,
En men treed
Zoo gemackelijck daar henen;

Ja men daalt van zelfs al heen
 Na beneen,
 Zonder moeyelickheid of steenen.
 VII.

't Hemels paadtje gaat steyl op,
 Die den top
 Daar van te beklimmen poogen,
 O! die worde 'k weet niet hoe
 Mat en moe,
 Die daar zijn wil moet dat mogen.
 VIII.

Zalig is hy die lijd,
 Dapper strijd
 Tegens zijne heyl-vianden;
 En met macht geweldelijck
 't Hemel-rijck
 Nemen, en in yver branden.
 IX.

God zal haar een eeuw'ge kroon
 Tot een loon
 Op haar bloed'ge hoofden zetten,
 En seer schoon in 't wit bekleên,
 Tot beneên
 Zonder vuyligheid of smetten.
 X.

Om ten eynde van den strijt,
 Zeer verblijt
 Boven by den Heer der Heeren
 Met palm-tacken triumphant
 In de hand
 Eeuwiglijck te triumpheren.

Zoetigheid en nuttigheid der eensame Meditatie.

Toon: Psalm 77.

I.

Noyt en heb ick bet're stonden,
 Voor mijn nare ziel gevonden,
 Als wanneer ick heel alleen
 Met mijn God mag zijn gemeen:
 O! wanneer ick stil en eenzaam,
 Zoo met God mag zijn gemeenszaam,
 Dat is 't aller zoetste zoet,
 Dat genieten kan 't gemoet!

II.

'k Heb my dickwils afgescheyden
 Van 't gewoel, dat af te leyden
 Komt de zinnen van den Heer,
 En steeds druckt na d'arde neer,
 Om zoo vry van 't aardsch gewemel,
 Op te stijgen na den Hemel,
 En het herte van de aard'
 Op te zenden Hemel-waard.

III.

O! hoe stiller! hoe eensamer!
 Hoe geschickter, hoe bequamer!
 Dat mijn ziele zich bevind,
 Tot dat heylige bewint!
 Kan my wonderlijck verluste
 In de stilte, in de ruste,
 Zelfs oock in het eensaam veld,
 Daar het schepsel God vermeld.

IV.

Yder diertje, yder miertje,
 Yder graasje, yder siertje,
 Roepen t' zaamen uyt de eer

Van den grooten Opper-Heer
 Yder steentjen, yder zantjen,
 Yder boomptjen, yder plantjen,
 Oock de bloemptjens in den hof,
 Geven overvloedig stof.

V.

Om de wonderlijke schoonheyd,
 Die daar in dog naackt ten toon leyd,
 Van den Schepper te verstaan,
 Dan zoo denck ick onbelaan
 Indien 't schepsel is dus heerlijk,
 O hoe schoon! en onweerdeerlijk!
 Wat een glans! en wat een schijn
 Moeter in den maacker!

VI.

Hoor ick daar het tirilieren
 Van de vogeltjens, die zwieren
 Door de lucht, of op een tack
 Zingende op haar gemack,
 'k Denck hoe zy met held're keelen
 's Heeren zoeten lof uytqueelen,
 'k Neur mee na, ey lieve hoort!
 Wat maackt dat een zoet accoord!

VII.

Koom ick d'aarde te beschouwen,
 'k Vind de bergen en lands-douwen,
 'k Vind het gansche aarterijck
 Uwer goed'ren vol en rijck!
 Schaapjens zijnder in de heyde,
 Beesten zijnder in de weyde,
 Waar 'k my wende, waar 'k my keer,
 't Is vol uwer goetheid Heer!

VIII.

Gaa ick d'oogen eens opheffen
 Na den Hemel, met beseffen,
 Na de Zon, of na de Maan,

Zoo moet ick verwondert staan:
 En ick roep uyt met verbaastheid,
 Welbedagt, en niet in haast'heit,
 Groot zijt gy in Majesteyt!
 Wonderlijk in heerlickheit!

IX.

Of indien ick eens van verre
 Zie, hoe duysenden van sterre
 Flonckeren en pralen zelf
 Aan het buytenste gewelf;
 Dan zoo denck ick met verwond'ring,
 Indien de buytenste zold'ring
 Zoo verciert is, o hoe fijn
 Moet het binnenste wel zijn.

X.

Of zoo ick de diepe paden
 Gaa van d' holle zee doorwaden,
 Daar bevind ick nog veel meer
 Uwe wonderen ô Heer!
 Daar is diepte zonder maten,
 Daar is breete niet t' omvaten,
 Dan zoo zeg ick ô! hoe groot
 Zijt gy Heere Zebaoot!

XI.

'k Zie daar in de Schepen wand'len,
 Die in verre landen hand'len,
 Die op Gods genade gaan
 Naa de Moor, en Indiaan;
 'k Vind daar in de Leviathan,
 Daar de mensche heeft veel baat van,
 Kleyne visschen zonder tal,
 Uwe wond'ren over al!

XII.

'k Gaa my zomtjids oock wel zetten,
 Om u Heylig Woord en Wetten,
 In het eenzaamst van mijn huys

Afgesonderd van 't gedruys,
 Met my zelven eens ter degen
 t' Overleggen, t' overwegen,
 en t' herkauwen oock dat Woord
 dat ick voormaals heb gehoort.

XIII.

Als ick aan dat peinsen koome,
 'k Word' daar door als opgenome,
 'k Word' dan wonderlijk verheugt,
 'k Voel dan niet dan Hemel-vreught;
 Daar en is geen aardsche zaacke,
 Die mijn ziel zoo kan vermaacke,
 Zulcken zoeten zoetigheid,
 Is in 't peynsen opgeleyd.

Gelatenheidt eens Christens onder de droevige oordeelen Godts.

Toon: Uytverkooren lam &c.

I.

Laat oock komen wat dat op aard' wil komen!
 'k Zal het zonder schromen wachten van mijn Godt;
 'k Weet dat altijd op der aard de vroomen
 Kruys en lijden hebben tot haar lot:
 't Zy dan wat het zy, 'k wil het geern verdragen!
 'k Ben niet keurig wat het zijn voor plagen,
 'k Zal mijn tegenspoet, lijden met een goet behagen.

II.

Hy is d'Opper-Heer, wie zal hem dan vragen
 Als hy zend zijn plagen, waarom doetje dat?

Schoon dat het vat in stucken word geslagen
 't Vat heeft evenwel geen woord in 't vat,
 Om in ongeduld tegens God te morren,
 't Past geen schepsel tegens God te knorren,
 Maar tot lijdszaamheid, moet ons zijn hoogheid aanporren.

III.

Al het geen ick ben heb ick maar ter leene,
 't Komt God al met eene, 't is het mijne niet,
 En mag de Heer dan oock niet met het gene
 Dat hem toebehoort, schoon ick het geniet
 Doen wat hem belijft? hand'len na zijn wille?
 Zal zijn wel-gehagen my niet stillen?
 En zijn wil de mijn, niet doen van de zijn verschillen?

IV.

Ach moght mijnen wil in Gods zijn verlooren!
 En Gods wil verkoozen! dat dat eygen *Ick*
 Uyt my verbannen zijn mogt na behooren!
 En mijn wil des Heeren wil gelijk!
 Op dat als ick zy in elend na desen,
 Uwen wil oock mijnen wil mag wesen,
 En al 't geen gy doet, van my zijn voor goed gepresen.

V.

Tuygt hy my ick weet 't is tot mijnen besten,
 En het zal ten lesten y nog zijn ten goe:
 Hy komt zijn heyl daar door in my te besten:
 O daar is nog honig aan de roe!
 Schoon dat ick dat in 't eerst niet wel kan mercken,
 Hy komt mijn ziel in droefheid te verstercken,
 En door zijne tucht, in my nog veel vrucht te wercken.

VI.

'k Lijd' oock wat ick lijd' Heer gy zijt regtveerdig!
 'k Ben het dubbelt weerdig als gy my kastijd;

En zal ick dan niet willig zijn en veerdig
 Dat te lijden! daar gy my bevrijt
 Van veel groot're smert, en benaud're plagen!
 En my geven moght veel herd're slagen!
 't Past dan immers niet, over zijn verdriet te klagen.

VII.

Salig is de mensch die de Heer kastijdet,
 En veel smerten lijdet met geduldigheid,
 Indien dat hy hier na mag zijn bevrijdet
 Van des Heeren toorn en grimmigheid!
 Het is maar een blick by dat eeuwig branden,
 En een knip by 't helsche knappertanden,
 'k Vraag' niet dat ick nu lijd' zoo 'k maar by u belande.

VIII.

Beter is het hier dan hier na te lijden,
 't Kruys gaat voor 't verblijden, droefheid voor de vreught,
 Laat my op der aard' door droefheid vry bestrijden,
 Als ick maar hier na mag zijn verheught:
 Wilt my op der aard' branden, snijden, kerven,
 Doet my vry hier alle dage sterve,
 Als ick maar uu rijck, hierna in eeuwigelijck be-erve.

Nederlands klag-liedt in den Jaare 1672.

Toon: Psalm 79.

I.

Ach dat ick heel en al moght water wezen!
 En dat mijn oog een traan-fonteyn na dezen

Mogt zijn! waar uyt steeds tranen moghten bloejen,
 En 't ziltig nat mijn dorre wang besproejen,
 Ach kond' ick met beklag!
 Gedurig naght en dagh
 Nederlands elend' betreuren!
 En om haar nare smert,
 Mijn ongevoelig hert
 Van droefheid als verscheuren!

II.

Gy hebt de Krijgs-baniere opgeheven,
 En een uytlandig volck bevel gegeven
 Haar dodelijck gereedschap toe te rusten,
 En door te breecken binnen onse kusten,
 Zoo dat men niet en hoort
 Als krijgs-geschrey en moort,
 Als klagen, en als kermen,
 Men zucht, men vlugt, men jaaght,
 Men rooft, men brand, men plaaght,
 Dat het is om t' erbermen!

III.

Ons land het welck een korten tijd geleden,
 Een Paradijs, een lust-hof was, een Eden,
 Een Canan dat vol honig en vol melck was,
 Zoo schoon dat het een wonder als van elck was,
 Des werelts lust-prieel,
 Dat eertijds van geheel
 Europa schier de kroon was,
 Dat lijkt nu een woestijn,
 Een wildernis te zijn,
 Dat eerst zoo over-schoon was!

IV.

Ons Kercken daar de waarheid in gepreeckt wiert,
 En tot den waren God alleen gesmeeckt wiert,
 Daar word een keers den Afgod aangesteecken,
 En hoort men niet als Babels tale spreecken,
 Daar word het ware ligt

Geblust, en een verdigt
 Van 's menschen eygen vonden
 Gepredickt en gestijft,
 Ick grouwel! foey men drijft
 Daar handel met de zonden.

V.

Men roept reyn af, reyn af zelfs tot de grond toe,
 Daar is het nu de rechte tijd en stond toe,
 Op dat de naam van Jacob niet vermeld word,
 En zijnen lof op aarden meer verteld word,
 Men juyst nu met gelag,
 Ha! ha daar is de dag,
 Daar lange na gewaght is!
 Zijt vrolijck en verblijd,
 Want daar is nu de tijd
 Daar lange naa getracht is.

VI.

Mijn dunckt het is een doot-steeck in mijn beenen!
 Ick zoud' my zelfs wel schier tot water weenen,
 Als ick gedenck hoe stoutelijck en vermeten,
 Ons daaghlijcks word zeer smad'lijck toegekrenen,
 Van 't heyl-loos Babels rot,
 Waar is nu uwen God,
 Dat hy u red' en helpe,
 Mijn moed die word daar van
 Zoo vol, Heer dat ick dan
 Mijn droefheid niet kan stelpen.

II. Deel.

Nederlandt rechtveerdicht Godt in zijn oordeelen.

VII.

O God! gy zijt rechtveerdig in u plagen!
 Ick ben gewillig uwen toorn te dragen,

Want ick ben 't weert, het is Heer! uwe schult niet,
 Aan ons en hielp u wachten en geduld niet,
 Wat hebje niet gedaan?
 Hoe 't met ons aangegaan?
 Maar alles mocht niet baten,
 Wat dattje deed of liet,
 Neen, het en hielp dog niet,
 Men wild' het quaad niet laten!

VIII.

Ons land had gy versien Heer! met een schaare,
 Van yv'rige ziel-zorgende Dienare,
 Die krachtelijck als kinderen des donders,
 Gods vreselijcke toorn tegens de zonders,
 En 't nakende bederf,
 Zeer dick en menighwerf
 Met ernst hebben verkondigt,
 Maar wat' er wierd gepreeckt,
 En hoe daar wierd gesmeeckt,
 Daar wierd niet min gezondigt!

IX.

Wat had gy ons niet wonderlijck gezegent!
 Met alle heyl, en rijckdom over-regent,
 Zoo dat ons Land een hoorn van alle goed was,
 Een magezijn van alle over-vloed was,
 Maar 't was al vruchteloos!
 Men bleef al even boos,
 In die voorspoed en ruste,
 Ja uwe goedheid Heer,
 Mis-bruyckte men wel eer
 Tot voedsel van zijn luste.

X.

Als 't wel-doen niet en hielp doen gaaft gy slagen,
 Begonst ons' vueren eerst ronts om te plagen,
 Gy liet ons zien dat Duyts-land omgekeert wierd,
 En Britten-land door burgertwist verteerd weird,
 Het Noorden ging niet vry,

Den Unger was in 't ly,
 Gy riept, ziet Neder-land, ziet dog
 In haar verderf het uw;
 Bekeerd, bekeerd u nu,
 U nakend quaad ontvlied dog.

XI.

't Was al vergeefs, wy zagen in haar smerte
 De onse niet, wy namen 't niet ter herte,
 Daarom begonst' gy oock ons zelfs te plagen,
 Zoo dat men oock een yder hoorde klagen
 Dat oorlog, pest, en brand
 Droogt, door-brenck, muysen 't land
 En 't minderen van nering
 Ontsenuwde van kracht,
 Het was niet als het placht,
 't Ging quijnen aan een tering.

XII.

Dit was het al. Maar ach! men onderzocht niet
 Na d'oorzaack van dit quaad, helaas! men dogt niet
 Dat eygen zond' de oorzaack van die smert was,
 Dat het voor Neder-land zoo bitter, en zoo hert was,
 Men bleef nog onbekeerd,
 De zond wierd niet geweert,
 Men wierd verherd in boosheid,
 Met 't meerd'ren van de straf,
 En nam de zond' niet af,
 Maar wies nog de godloosheid.

XIII.

Tot dat des Heeren toorn zoo wierd ontsteecken,
 En zijne grimmigheid zoo aan 't doorbreecken,
 Gelijck een vier dat niet en was te keeren,
 Door eenig middel van ons af te weeren,
 Maar alles door zijn vlam
 Wat dat'er oock voor quam
 Vernielt, en neer-geveld wierd;
 En wy gansch overheert,

Het Land als omgekeert,
In 's viands macht gestelt wierd.

III. Deel.

Nederland bid God vierig om verlossing.

XIV.

O God! ick ben bedroeft! ick schrick! ick yse!
Mijn ziel versmelt! mijn hert beswijckt! ick grijse
Als ick gedenck hoe 't land in diepe schuld is,
Ten Hemel toe met zonden opgevult is,
Ick word ick weet niet hoe,
Mijn hert en mond gaat toe,
Ick kan mijn tong dat lit niet
Bewegen met bescheyd,
Het is als of gy zeyd,
Voor Neder-land en bid niet.

XV.

Maar evenwel en kan ick niet vergeten
Uw's Sions Heer, dat deerlijck en bekreten,
Amechtig in een dodelijcke smert leyd,
En u nochtans zoo dicht en na by 't hert leyd,
Erbermt, erbermt ô God!
En toont nog datje tot
Het zelve zijt genegen,
Ontwaackt, ontwaackt met kracht,
In swackheid toont u macht,
Want wy zijn zeer verlegen.

XVI.

Ons skeepjen is in grooten nood der baren,
Het houd het effen boven in het vaaren,
Het strijckt het zeyl. So gy 't niet stilt, het zinkt Heer!
Of uwe hand toereyckt, u volck verdrinckt Heer!
Waackt op, 't is meer dan tijd,
Toont dat je wacker zijt,
Stilt de buld'rende winden,

Het bruyschen van de zee
 Gelijk eens Christus dee,
 Wilt met een woord inbinden.

XVII.

Laat niet toe dat de zond' des Lands zouw weeren
 U goetheid Heer! en uwe hulp afkeeren,
 Vergeeft door uwe goetheid 's Lands godloosheid,
 Ziet over onse over-groote boosheid,
 En schelt genadig quijt,
 Om Jesu wille zijt
 Verzoend in zijnen bloede
 Met ons en met ons land,
 En laat dan uwe hand
 Gekeert zijn ons ten goede.

XVIII.

Gedenckt dog aan het zuchten en het steenen,
 En merckt dog aan het klagen en het weenen,
 Van die die zig geduriglijck ontstellen,
 En om de zond des Lands haar zielen quellen,
 Om harent wil behoud,
 Gelijk gy voormaals woud
 Om tien vroomen verschoonen,
 Daar zijnder nog wel tien,
 Ja tienmaal tien misschien
 Veel meer die by ons wonen.

XIX.

Laat ons geroep u ingewand bewegen,
 En strijd met uwe stercke hand eens tegen
 Die lasteraars, die zeggen God die haat haar,
 Waar is haar rotz? haar burgt? ô die verlaat haar!
 Verschijnt ter deser stond
 Eens blinckend', stopt haar mond,
 Verlossende zoo zegt haar,
 Dat gy nog onsen schilt,
 En helper wezen wilt,
 Met wercken weder-leegt haar.

XX.

En werpt den troon des Antichrist ter neder,
 Drijft uyt u Huys de koopers doch eens weeder,
 Doet Dagon plat ter aarden neder-vallen,
 Verdwaast den Antichrist,
 En maackt ter schand zijn list,
 Slaat hem met schrick en vreese,
 Maar laat u hand en kracht
 Gelijck wel eertijds plaght,
 Aan onze zijde wezen.

XXI.

Gy zijt van ouds Israels hulp in noden,
 Die onse Vaders hebt uyt duysend dooden
 Zeer wonderbaar gered, als s' op u bouwden,
 In hare nood op u alleen vertrouwden,
 Wy steunen oock op u,
 Verlost ons dan oock nu,
 Wilt ons dog niet beschamen,
 Maar red, en helpt ons Heer!
 Hersteld, hersteld ons weer,
 Op ons Gebed zegt Amen.

Twist des Heeren met zijn Volck in den Jaare 1672.

Toon: Psalm 97.

I.

Hoe komt het dat gy Heer
 U eygen volck zoo zeer
 Benaut met droeve plagen?
 En geeft zodan'ge slagen
 Die treffen tot in 't hert!
 En toevoegt smert op smert,
 Zoo dat'er kreuck op kreuck,

Zeer droevig breuck op breuck
Steeds uytgeroepen wert?

II.

Zeg Heer! hoe kan dat gaan?
Ons! ons soo hart te slaan!
Die naa u naam genoemt zijn,
En wijd en zijd beroemt zijn,
Dat wy de ware leer
Uws Woords genieten Heer?
Zeg! hoe kan dat bestaan,
Dat wy te gronden gaan,
Met uw's Naams prijs en eer?

Godt antwoord Neder-Landt.

III.

Vraagt gy waarom dat ick
U plaag dus smertelijck,
En droevig kom te wonden?
Het zijn u snoode sonden,
Die tergen mijn geduld,
Waar mee gy zijt vervuld,
Dat het zoo bitter is,
De oorzaak is gewis
Alleen u zonden schuld.

IV.

Gy roemt wel met de mond
Dat gy zijt in 't verbond
Met my, maar uyt u wercken,
Kan men niets minder mercken
Als dat gy mijn volck zijt,
Schoon dat gy zulcks belijt,
Gemerckt dat gy het quaad
Zeer stoutelijck begaat,
En 't zelve niet en mijd.

V.

't Is waar dat ick mijn woord
 Dat hert en ziel door-boord,
 Wel aan u heb gegeven,
 Maar 't heylig te beleven
 Is by u niet geweest,
 In 't minste of in 't meest,
 Maar hebt steeds overtreên,
 Mijn Goddelijcke reên,
 Zeer stout en onbevreest.

VI.

En hield met lossigheid,
 In ongerechtigheid
 Mijn ziel-hey! 'gende waarheid,
 En haar' held're klaarheid
 Verdonckerd en beklad,
 Met 't zonden-vuyl bespat,
 Zoo dat zeer tastelijck,
 Door u doen lasterlijck
 Mijn waarheid is gesmat.

VII.

Daarom om dezen blaam
 d'Ontteering van mijn Naam,
 Rechtveerdelijck te weeren,
 En van my af te keeren,
 Kond' ick my langer niet
 Onthouden, maar ey ziet
 Mijn grimmigheid ontstack,
 Die als een vier uytbrack
 Dat zig niet keeren liet.

VIII.

'k Was des ontfermens moe,
 Daarom nam ick de roe,
 En toonde mijn mis-hagen,
 Met u zeer hert te plagen,
 En zeyd' ziet daar 's de vrucht

Der zond, daar g' onbedugt
 My steeds hebt meed' getergt,
 En tot dees wraack gevergt,
 Daar onder gy nu zucht.

IX.

En zoo gy nu voortaan,
 Denckt langer voort te gaan
 In zonden en godloosheid,
 Volhardet in u boosheid,
 Zoo zal ick van nu aan
 U nog veel herder slaan,
 Tot dat gy eindelijk
 Oock wel eens ganschelijck
 Mogtet te gronde gaan.

II. Deel.

Neder-lands Schuldt-bekentenis.

X.

Ach Heer! 'k beken dat gy
 Genadiglijck met my
 Handelt, gy zijt rechtveerdig,
 Ach ick ben vry meer weerdig!
 Gy straft niet na de maat,
 Of veelheid van ons quaat,
 Maar mogt veel herder slaan,
 En laat veel overgaan,
 Tot onzer nut en baat.

XI.

't Is waar Heer! dat ons Land
 Is vol aan alle kand,
 Gepropt met snoode zonders,
 't Is vreemt, en vry wat wonders,
 Dat wy niet gansch verteerd,
 Als Sodom omgekeerd,
 Geheel vernietigt zijn,
 Het is alleenig dijn

Genaâ, wy waren 't weert.

XII.

Derhalven indien gy
 Naa dezen woude't my
 Met hard're roe'n kastijden,
 Nog heftiger bestrijden,
 Mijn ziel zal stille zijn,
 'k Zal stom zijn in die pijn,
 En trachten dat ick niet
 In 't lijdende verdriet
 Ongeduldig en schijn.

XIII.

En ick zal van nu voort
 Veel liever zoo 't behoort,
 My aan mijn zonden wreecken,
 En doden mijn gebreecken,
 De stoochers van die twist,
 Die God zoo aangehist
 En hebben op-gereid,
 Dat zal in eeuwigheid
 Met mijn niet zijn beslist.

XIV.

Maar ick zal met demoet,
 U vallen Heer te voet;
 Met klagen en met weenen,
 Met zuchten en met steenen,
 Met schuld-bekentenis,
 Zoecken vergiffenis,
 In 's Heeren Jesu bloed,
 Die 't alles weer verzoet,
 En ons' verzoening is.

XV.

Wie weet het of gy Heer,
 Wiens ingewand zoo teer,
 Barmhertig, en medogend,
 Wiens hand dat is almogend,

Gy moght u over 't land
 Ontfermen? en u hand
 Stil houden van het slaan,
 Uw' toorn moght overgaan,
 Die als een vier ontbrand.

III. Deel.

Godt antwoordt Neder-landt.

XVI.

Hoort Neder-land, zoo gy
 U nog keert tot my,
 Met vasten en met treuren,
 Uw' herte te verscheuren,
 En uwe zonden haat,
 Oprechtelijck verlaat,
 Tot mijnen dienst begeeft!
 Godzaliglijcken leeft,
 En zulcks toont met' er daat.

XVII.

Dan zal 'k mijn slaande hand
 Die tegens u gekant
 Was, weder van u wenden,
 En weeren uw' elenden;
 Mijn toorn zal zijn geblust,
 Mijn grimmigheid gezust,
 Uw' plagen tot een end,
 Want als 'k die tot u send
 Ick doe dat niet met lust.

XVIII.

Maar eer om dat ick moet,
 't Is tegen mijn gemoed
 Ick plaag u niet van herten,
 'k Voel smerten in uw' smerten,
 U pijnen doen my wee,
 Als 'k u slaa slaa 'k my mee,

Opzettelijk verlaat
Ben ick met u in vree.

XIX.

En zal des plagens moe,
Aanstands dan oock de roe
In 't vier der liefd verbranden,
U dragen op mijn handen,
U redden voor den val,
U zeg'nen over al,
Zoo dat u quaad in goed,
U bitter zelfs in zoet
Verandert worden zal.

Neder-landt spreeckt tot Godt.

XX.

Ziet hier stel ick my Heer!
Voor u oprecht'lijck neer,
Om in 't verbond te treden
Met u, 'k beloof u heden
Dat ick van dees' uer aan,
Beducht en wel bera'an,
Met ernstig overleg,
Mijn zond' den dienst opzeg,
En haar zal tegenstaan.

XXI.

Ick zal naa deze tijd
Met meerder zorg en vlijt
Op u geboden letten,
En yv'rig u wetten
Bewaren als voorheen;
Ick zal my zelfs in geen
Bekende zond hoe zoet!
Toegeven, oock hoe goet!
Zy voormaals my toescheen.

XXII.

Maar ach! wat gaat my aan?

Zeg is het wel gedaan,
 Dat kreup'len zig verbinden,
 Te loopen Heer! als hinden?
 En lamme in u pa'an
 Beloven voort te gaan?
 Als ick my zelfs ten go'en
 Verbinde iets te doen,
 Ben ick oock wel bera'an?

XXIII.

'k Weet Heere dat 'k in my
 Als 'k in my zelven zy,
 Ten goede gansch geen macht heb,
 En zonder u geen kracht heb
 Te doen wat gy gebied;
 Maar ick beloof het niet
 In eygen wil en kracht,
 'k Steun op geen eygen macht,
 z' Is als 't Egyptisch riet.

XXIV.

Maar Heer! op u ick leun,
 Op uwe kracht ick steun,
 Wilt gy mijn ziel verstercken,
 Door uwe kracht doen wercken,
 Dat 'k machtig in den Heer,
 Zoo voortaan immermeer
 Door uwe sterckte sterck,
 Door u het goede werck,
 En leef' tot uwer eer!

Zegen-zang over de onverwachte uyt-tocht, en des Heeren wonderbare verlossinge van onze tyrannijcke Vianden, geschied den 7. April 1674.

Toon: Cupido onlangs geleen.

I.

Koom laat ons nu te zaam
Des Heeren Heyl'gen Naam
Met gezanck, en geklanck eere geven,
Voor zijn goetheid bequaam;
En nu in dese tijd,
In weerwil en in spijt
Van die geen, die met een ons benijden,
In God recht zijn verblijt.

II.

Juycht vrolijck, zingt den Heer,
Roemt, prijst, en looft hem zeer,
Maackt hem groot, die in nood, zag met d'oogen
Zijns goedheids op u neer
En u zoo wonderbaar
Verlost heeft, dat dees' maar,
Voor ons scheen veel eer een droom te wesen,
Zijn gunst blinckt zonne-klaar.

III.

Al was ick niet dan tong,
Schoon 'k als een Engel zong,
Met mijn mond, uyt den grond mijnes herten,
En ick van vreugt opsprong,
Zoo zoud gy nog naa weerd
Niet van mijn zijn vereerd,
Voor het goed, 't geen g' ons doet in dees dagen,
En gunstig hebt verscheerd.

IV.

Gy had om onze zond
 Ons Land wel swaar gewond,
 Wel in nood, niet ter dood toe getuchtight,
 Gy dacht aan u verbond:
 En hebt den toorn geweert,
 Uw' grimmigheyd gekeert
 Tegens haar, welcke daar als Tyrannen
 Ons hadden over-heert.

V.

En hebt haar wonderlijck
 Vernedert, en de wijck
 Weer met schand uyt ons Land zelfs doen nemen
 't Is onbeseffelijck!
 Hy vlucht daar niemand dringt!
 Verlaat daar niemand dwingt
 Zijnen buyt! moeder uyt, daar hem niemand
 Ons Vaderland ontwingt!

VI.

Vraagt nu afgodisch rot
 Waar is dog uwe God,
 Die in 't ly, aan u zy plaght te wezen?
 Drijft nu den hoon en spot!
 Hy vlucht daar niemand jaagt!
 Is voor hem zelf verzaagt!
 En keert weer, met oneer, zietje nog niet
 Dat 't God is die hem plaagt?

VII.

Ziet hoe dat Dagon weer
 Valt voor de Arcke neer,
 God zijn Huys, van 't gespuys der Verrkoopers
 Zelfs zuyvert als wel eer!
 De duysternisse zwight,
 En het ziel-zuyv' rend ligt
 Daar 't voor heen, helder scheen op den kand'laar,
 Word het weer opgeright.

VIII.

Niet ons, niet ons ô Heer!
 U zy alleen de eer
 Van dit goed, gy ontdoet onze banden,
 Gy gy hersteld ons weer:
 Hier is geen menschen magt,
 Geen onderaardsche kracht,
 Die staat stil, Godes wil, zijnen vinger
 Heeft ons dit heyl gewracht.

IX.

Ach! dat dog dees' genaâ
 Noyt uyt ons hert en gaa!
 Dach en nacht, steeds gedacht van ons zijn mocht,
 Dat God ons uyt de smert
 Zoo gunstig heeft hersteld
 Gered uyt haar geweld!
 Onverwacht heeft gebracht weer in vryheid,
 Laat dat steeds zijn vermeld.

X.

Dat 't volgende geslacht,
 Gods goedheid en zijn macht
 Meed' erkent, zig gewend u te vreesen,
 En uw' gebo'on betracht;
 En in oprechtheid
 God mach zijn danck gezeid,
 Van zijn schaar, voor en naar, voor zijn goedheid,
 Tot in der eeuwigheid.

Historische uytbreidinge over de heyl-zaame Geboorte onzes Heeren Jesu Christi.

Toon:

> *{Psalm 130. en 128.*

{In 't zoetste van de Mey.

{Het viel een Hemels dauwe.

{Questa dolce Sirena.

{Wilhelmus van Nassouwen.

I.

Wilt nu in deze tijden
Van herten zijn verheught!
En u in God verblijden,
Vervuld met Hemel-vreught;
Laat nu en mond en keelen
Des Heeren zoeten lof
Volmondelijck uytqueelen,
Nu hebje rechte stof.

II.

Ziet daar is nu gekoomen
De lang-gewenste tijt!
Verbeyd van alle vroomen,
En heughlijck in verblijt;
Ziet daar! ziet daar het wonder
Van d'Eng'len lang verwacht!
Ziet daar nu hoe den zonder
Weer werd tot God gebracht!

III.

Het was al lang te vooren
Voorzeyd, door Michaels stem,
Dat Jesus zouw gebooren
Worden te Bethlehem
Gy Beth'lem, huys des broodes,
In u word 's levens brood,

Jezus de Soone Godes
Gebaart in groote nood.

IV.

Ach! Heere Jezu! dat gy
Te Beth'lem niet alleen,
Maar oock van binnen in my
Gebooren wierd! ick meen,
Dat in my mocht gedrukt zijn
U zoet en heylig beeld!
Des Satans uytgeruckt zijn,
Door uwen Geest geteelt.

V.

O wonder! boven wonder!
Dat Godes eygen Zoon,
Op aarden komt hier onder,
Verlaat des Hemels troon!
Dat d'alderhooghste Coning
De gedaant' van een knecht,
In ned'righeids betooning
Aan-neemt, zijn glans af-legt.

VI.

Het was geen kost'le wooning,
Geen Konincklijke zaal,
Waar in dat dese Koning
Gebooren wierd, geen praal;
Het wasser niet bepereld,
Niet kost'lijck toegerust,
Hy was niet van de wereld,
Geen aartsche praal hem lust.

VII.

Maar in een stal zeer arm'lijck
By het vee legt hy neer,
En in een krib' erberm'lijck,
Legt dese grooten Heer!
Men vind hem niet in doecken
Die kost'lijck zijn en moy!

Men moet hem daar niet zoeken,
Hy haat het aardsch getoy.

VIII.

Soeckt Jesum niet in huysen
Die schoon zijn opgetoyt!
In stalle, slechte kluisen,
Van heerlijkheyd beroyt,
Daar wil hy zich vertoonen,
Hy haat de aardsche pracht,
Daar wil de Heere wonen
Daar d' hovaard word veracht.

IX.

Weg! weg dan aardsche moyheid!
Weg met dat yll gestrick!
Ziet hoe dat hy in 't hoy leid?
Weg met dat aardsch geflick!
Het ned'rige het lage
Bemind de Heere zeer,
By dien heeft hy behage
Te wonen immermeer.

Pause.

***Christus wordt herberg geweygert te Bethlehem, en verschooven by de beesten
in een stal.***

X.

O foey! wat een kleynachting
Heeft 't heyl-loos Bethlehem!
Hoe schand'lijk met verachting
Verstoot een yder hem!
Ziet hoe den Heer der Heeren!
Dit goddeloos gespuys,
Heyl-looslijk komt te keeren
En uyt haar hert, en huys!

XI.

Hoe word gy niet verstooten
 Besitter van het al?
 Van kleynen en van grooten,
 Verschooven in een stal!
 U wil ick Heer verheven!
 Nochtans mijn beste zaal
 Tot een verblijf-plaats geven,
 Neemt die tot u onthaal.

XII.

Ziet daar ô zoete Jesu!
 Die besit 's Hemels Troon,
 Ick offer en ick geef u
 Mijn herte tot een woon,
 Verweerdigt het na desen
 En laat de ziele mijn
 Een kribbe voor u wesen,
 Een rust-plaats voor u zijn!

XIII.

Mocht maar mijn ziel bequaam zijn
 Voor zulcken grooten gast!
 Mijn hert u aangenaam zijn!
 Een bet're woon u past,
 'k Ben onbereyd niet veerdig,
 Een onvercierd gemack,
 Gy zijt te groot, te weerdig,
 Te zijn onder mijn dack!

XIV.

Maar Heere Jesu schickt gy
 En rust mijn ziele toe,
 Met deugts cieraat verrickt my,
 Ick ben de zonde moe,
 Bereyd u eygen rust-stee
 Reynigt 't onzuyver hert,
 Hebt daar dog uwe lust mee
 Dat dat vercierd werd.

XV.

Wat vind men niet al wonders!
 Die d' Hem'len niet omvat,
 Ey ziet hier iet bezonders!
 Hoe slecht en arm'lijck dat
 In doecken is gewonden
 Dat kleyne zoete wight!
 Die 't al hoort, om de zonde
 By 't vee verschooven ligt!

XVI.

Ach Heer! wat liefde draaght ghy
 Den armen zondaar toe?
 O! hoe verschoven laaght gy!
 In wat een arremoe?
 Dit leed gy zonder schroomen
 Dat ick in 't Hemel-rijck
 Zouw worden ingenoomen,
 Uw' armoe maackt my rijck.

II. Deel.***Zijnde de Openbaringe Christi aan de Herders, met den Lof-sang der Engelen.***

***Stem: {Den Lof-zang Mariae.
 {Den Lof-zang Zimeonis.***

I.

Zoo haast de Hemels Zon,
 De waar' genade Bron,
 Op aarden was geresen;
 Kond' haare helderheid
 Haar glans en heerlickheid
 Oock niet verborgen wesen.

II.

Maar haren held'ren schijn,

En hare stralen zijn
 Het duyst're doorgebroocken,
 En 't ziel-verquickend ligt
 Voor zommiger gezigt
 Is meer en meer ontlooken.

III.

De Herders die in 't velt
 Ter wacht waren gestelt,
 Verkondigt men dees' maare;
 In 't midden van de nacht,
 In 't houden van de wacht
 Koomt men 't haart' openbare.

IV.

Een Engel haar bene'en
 Zichtbaarelijck verscheen,
 Waar door s' haar zeer ontstelden,
 Wat zegt hy ziet gy zoo
 Bevreest, ick ben een boo
 Die blijde tijding melde.

V.

Zijt vrolijck en verheugt,
 'k Verkondig groote vreugt,
 Die den volcke zal wezen;
 Laat dan die vrees' en schrick
 Uyt u dog ganschelick
 Verbannen zijn na dezen.

VI.

Want heden is het dat
 Jesus in Davids Stad
 Te Beth'lem is gebooren,
 Zijt nu ter deser stond
 Isser geen vrees', maar grond
 Van vreugt voor d' uytverkooren.

VII.

Daar Jesus in het hert
 Op nieuws gebooren werd,

Daar moet het al vol vreught zijn;
 Die Christi beeld vertoon,
 Daar hy in 't herte woont,
 Daar moet het vol geneucht zijn.

VIII.

Zoo haast dees' blijde maar
 Verkondigt was aan haar,
 De Engelen van boven
 Veelvoudig in 't getal,
 Met vreughden-rijck geschal
 Te zaam' den Heere loven.

IX.

De locht dreunt van 't gezanck!
 Men hoort niet dan geklanck,
 Zy zijn als uyt-gelaaten;
 En zien met blyschap aan
 Haare begeert' voldaan,
 Haar' vreught is zonder maaten!

X.

Ach! dat mijn logge ziel
 Nu mee aan 't neuren viel!
 En ick in tijts moght leeren
 Dat Hemelsche Musijck!
 En hier na eeuwigelijck
 Lof-zingend' u vereeren!

XI.

Want u komt prijs en eer!
 Lof zy den Opper-Heer!
 En op der aarde vrede;
 O! God heeft van nu aan
 Een welgeval voortaan
 In den mensche beneden.

XII.

U Heer! wil ick alleen
 De eer en anders geen,
 Van mijn zaligheyd geven:

Deze verborgentheid,
 God in 't vleesch, zijn menscheid
 Hebt gy bedacht ten leven.

XIII.

Gy God geworden mensch,
 Gy aller Heyd'nen wensch
 Hebt ons den vreed' verkregen;
 De viandschap hebt gy
 Te niet gemaackt, en my
 Verkregen dezen zegen.

XIV.

Eertijds was ick gehaat
 En van mijn God versmaat,
 Nu Jesus is gekoomen
 Nu ben ick weer bemint,
 En met mijn God bevrindt,
 Den haat is weg-genomen.

XV.

Dit Engelen gezang
 En duerde niet heel lang
 Zy broocken af in 't looven,
 De bootschap was gedaan,
 Zy zijn weer heen gegaan
 En trocken weer naa boven.

XVI.

De vreugt die God ons geeft
 Op deze aard, die heeft
 Geen duer, zy is zeer weeck'lijk,
 Maar in des 's Hemels woon
 Verandert men geen toon,
 Daar is zy on-af-breeck'lijk.

III. Deel.***Hoe de Herders Christum hebben gezoght en gevonden.******Toon: Psalm 24.***

I.

Zoo haast dees' tijding was gebracht
 Aan d' Herders in de naare nacht,
 Dat de Messias was geboren,
 Gelijck God die waarachtig is,
 Wiens woord niet leugenachtig is,
 Haar oock voor-zeyd had lang te vooren.

II.

Zoo hebben zy dit nieuw bescheyd
 Met vleesch en bloed niet overleyd,
 Maar door 't geloove aangenoomen,
 En hebben alles laten staan,
 En zijn aanstonds zoo heen gegaan
 Om by het Kindeken te koomen.

III.

Ach dat ick oock zoo willig was!
 Zoo veerdig, yverig, en ras
 Om uwen wil in 't werck te stellen!
 Dat als ick maar het minste woord
 Van u ontfang, ick dat oock voort
 Veerdig betracht, en noyt uytstelle!

IV.

Laat vleesch en bloed verloochent zijn,
 Het welck my onder zoeten schijn
 Geern ongehoorzaam maacken zoude:
 Maackt dat ick altijd willig zy,
 Al te verlaten 't gene my
 Van dezen Jesus zoekt te houde.

V.

Op, op dan nu mijn trage ziel!
 Volgt deze Herders op de hiel,
 Zoeckt Jesum dog uwen beminden,
 Zoeckt Jesum in zijn heylig woord,
 Oock daar men zijne woorden hoort,
 By d' Hemelingen zult g' hem vinden.

VI.

Koom vrienden laat ons zaamen gaan,
 De een die por de and're aan,
 Wilt hem malkand'ren dog aanprijsen;
 Die dezen Jesus 't eerste vind,
 Die zal dan oock dit zoete Kint
 Daar na aan anderen weer wijsen.

VII.

De Herders hebben hem gezoght,
 En worden eindelijk gebrocht
 By Jesum; s' hebben hem gevonden
 Niet kost'lijk opgetoyt, maar slecht,
 By het vee in een krib' gelegd,
 In arme doecken opgewonden.

VIII.

Die door zijn kracht den Hemel draagt,
 Op wiens woord dat het alles waagt,
 Legt by 't onred'lijk vee verschooven!
 De mensch verstoot hem in een stal,
 Nochtans een over-groot getal
 Van 's Hemels heyr dat moet hem looven!

IX.

Van sijn geboort' was hy versmaat
 En zonder glans was zijn gelaat,
 Verschooven in zijn eerste dagen:
 Hy heeft de schand' en smaats veracht,
 En ons daar door ter eer gebracht,
 Dit heeft hem die doen willig dragen.

X.

Helaas! hoe dickwils ziet men dog
 Dat Jesus in zijn leden nog
 Veracht, verstooten word, verschooven?
 Die Christi beeld hier dragen wil,
 Die moet door dezen weg na booven.

XI.

De Herders waren al met een
 Als opgetogen, in het geen
 Zy zaagen, en de Eng'len zeyden;
 En hebben over al alwaar
 Zy quaamen, dese blijde maar
 Verkondigt, en willen verspreyden.

XII.

Waar Jesus in het herte woont,
 En zig met zijn genaad' verthoont
 Daar moet de tong oock van hem spreekken;
 Het hert dat is zoo vol daar van,
 Dat het zig niet inhouden kan,
 Het moet dan oock ter mond uytbreecken.

XIII.

Ach Heer! dat gy in mijnen mond
 Oock niets dan dezen Jesum vond!
 Maar quaade re'en mochten geweert zijn;
 Dat steeds van my vermeld,
 En zijnen lof van my verteld
 Door mijne tonge moght vereert zijn!

XIV.

Naa dat dit alles was gedaan,
 Sijn d' Herders weer na huys gegaan,
 En gaven Gode lof en eere.
 Sy waren uytermaten zeer
 In dezen nieuw-gebooren Heer
 Verheught, vol vreught zy weder-keeren.

XV.

Gy hebt mijn ziel nu oock het woord,

Van Christi heylzame geboort
 Gehoort, het is u oock verkondigt;
 Juycht nu met vreugden-rijcke stem,
 Met tong en mond verheerlijckt hem,
 Ziet toe dat gy u niet bezondigt!

XVI.

Eere zy God in 's Hemels Troon,
 Godt Vader, Heyl'gen Geest en Zoon
 Zy steeds met hert en tong gepresen!
 Hem zy lof, prijs en heerlickheid,
 Van eeuwigheid tot eeuwigheid
 Moet hy van mijn verheerlijckt wesen.

Nieuw-jaars-gezang, Of 't Voornemen van een nieuw leven met het Nieuw-jaar te leyden.

Toon: Psalm 77.

I.

Heb helaas! mijn voor'ghe stonden,
 Met 't bedrijf van snode zonden
 In godtloosheit door gebraght!
 Uw' langhmoedigheid veraght!
 Zoo veel schoone kost'le dagen
 ('k Wil het geern met schand' beklagen)
 Zeer onnuttelijck verspildt,
 Maar het goede niet gewildt.

II.

Ick beken het is een wonder,
 Dat ghy zulcken snoden zonder
 Die uw goedheit zoo misbruyckt,
 Niet al lang hebt wegh-geruckt!

En ten proje hebt gaan stellen
 Voor de vlamme van de helle,
 Dien verquister was het weerdt
 Dat hy was al lang verteerdt.

III.

Maar nog duert het zoet ontfermen!
 Nog staat ghy met open ermen!
 Nog en is de tijt niet uyt!
 Nog all roept ghy over-luyt!
 Waarom, waarom wilt ghy sterven!
 Leeft dat ghy den Hemel erven
 Mooght, en u niet doet te kort,
 Of een brandt der Hellen wordt.

IV.

'k Zal voortaan dan uwe goetheit
 Die den mensch tot ware boet leit,
 Niet misbruicken, maar veel eer
 Die besteden t' uwer eer:
 't Is genoeg dat ick te voeren,
 Zulcken schonen tijt verlooren
 Heb, ten dienst der zond besteedt,
 Dat verlies dat is mijn leedt.

V.

'k Zal 't met 't Nieuwe-Jaar beginnen,
 Maar Heer scheidt dog eerst van binnen
 Een nieuw hert en Geest in my,
 Dat ick heel verandert zy,
 En het oude mag voor by zijn,
 Maar den nieuwen mensch in my zijn,
 Heel verandert door de Geest,
 Niet die 'k voormaals ben geweest.

VI.

Dat ick niet meer ick mag wezen,
 Maar een ander mensch na dezen,
 't Oude ick dat moetter uyt,
 Met het geen dat daar uyt spruyt:

Neen dat ick niet meer zal ick zijn!
 Nog altoos my zelfs gelijk zijn,
 'k Zal met dit Nieuw-Jaars begin
 Heel veranderen van zin,

VII.

En een ander leven leven,
 d' Oude zond' een scheyts-brief geven,
 Niet meer doen gelijk ick plagt,
 Niet meer dencken als ick daght,
 Niet meer spreecken als te voeren,
 Maar met nieuwe ooren hooren,
 En zien met een nieuw gezicht,
 Eerst verduystert, nu verlight.

VIII.

d' Oude lust die zal geblust zijn,
 En in my een nieuwe lust zijn,
 Nieuwe droefheid in het geen
 Eertijds groote vreugde scheen:
 Prijzen, dat ick voormaals laackte,
 Schuwen, daar ick eerst na haackte,
 Vlieden dat ick eertijds zogt,
 Minnen dat my haatlijk dogt.

IX.

Nieuw geselschap zal ick zoeken,
 Weg met d' oude yd'le boeken!
 Proncken met een nieuw gewaadt,
 Zoecken een heel aâr cieraadt:
 En beoogen nieuwe enden,
 Jaa my heel en al omwenden,
 Soo dat ick in waarheid schijn
 Een geheel nieuw mensch te zijn.

X.

Heer wilt my dog zoo bewercken!
 En in 't nieuw voornemen stercken
 Dat ick zoo dit jaar gaa in,
 Wat een zaligen begin!

Wat een end' zou daar op volgen!
 Vreugt die noyt en word verswolgen
 Als ick wezen zal by hem
 In het nieuw Jeruzalem.

Op het Lijden Christi in het Hofken Gethzemane.

Toon:

{Arundel.

{Zoo men een vers in twee verdeeldt.

{Als ick als een duyve kirre.

I.

Roos van Zaaron! zoete Lely!
 'k Zie u wriem'len in het stof,
 'k Zal het zoo zien dat ick mee-lij
 Met u in dien droeven hof,
 In den hof is d' eerste zonde
 Van ons Ouders uytgebroet,
 In den hof is d' eerste wonde
 U geslagen in 't gemoed.

II.

't Was de plaatze daar d'olijven
 Eertijds wierden uytgeperst,
 Waar dat onzen Jesus blijven
 Most, en 't bloedig zweet uytberst,
 Daar most hy de wijn-pers treden
 Van Gods toorn en grimmigheyd,
 Sidd'ren zie ick al zijn leden,
 Sijn gezicht met bloed besweyd.

III.

'k Sie nu strengen zonden-wreecker,
 Dat gy zettet aan zijn mond
 Den begald' en bitt'ren beecker,
 Die geen mond op aarden mond:
 Beecker! die hem zoo benerd heeft,

Dat hy zijgt ter aarden neer!
 Beecker! die hem zoo gesmert heeft,
 Dat hy niets kond' lijden meer!

IV.

'k Vind zijn ziel die in het lijden
 't Lichaam ondersteunen zouw,
 Heel bedrukt aan alle zijden
 Seer bedroeft en vol van rouw;
 Soo geperst door smert van binnen!
 Soo beangst! in zulcken nood!
 Dat het niet is te verzinnen,
 Ja geheel bedroeft ter dood!

V.

't Sijn mijn zonden die den Heere
 't Bloed-zweet hebben uytgeperst,
 Die benauwden hem zoo zeere
 Dat hem 't bloed uyt d' aad' ren berst;
 't Sijn mijn zonden die den Heylandt
 Dezen dranck hadden bereyd,
 Dat hy was benaud aan al-kandt
 Mijnen vloeck op hem geleyd.

VI.

Ach wat grooter liefde draagt gy
 Tot den armen zondaar Heer?
 'k Bid u, zegt my dog, wat zaagt gy
 In den mensche immermeer,
 Dat u mag hebben bewoogen
 Om dit lijden t' ondergaan?
 't Was alleen u groot medoogen
 Daar gy meed' waart aangedaan.

VII.

'k Sie nu dat gy zijt dien goeden
 En Hemelschen Pellikaan,
 Die om my met bloed te voeden
 Uwe borst laat open slaan;
 O dien bitt' ren angst en bloed-zweet!

Die Hel-angst en naare smert!
 Die gy voor my in den hof leed
 Toonen u genegen hert!

VIII.

Schept nu moed mijn ziel en ruste,
 Om dat hy gedroncken heeft
 Dien dranck die geen mensch en luste,
 Maar aan u het leven geeft,
 'k Hoor dunckt my de Heer weer nooden
 Komt in mijnen hof mijn duyf,
 Daar gy van my zijt gevlooden,
 Drinkt mijn uytgeperste druif.

IX.

Die zal uwe ziel verstercken
 In amechtigheid en pijn,
 Jaa verheuging in u wercken,
 En u tot een Nectar zijn:
 Komt eet dog van mijn olijven,
 Met dees' vrucht uw' ziel verzaad,
 Dese zijn het die verdrijven
 U fenijn en zondig quaad.

Op de zendinge des Heyligen Geest.

Toon: Hoe schoon lichtet de Morgen-ster.

I.

Als Jesus triumphantelijck
 Verlatende het aarterijck
 Ten Hemel was gevare,
 Heeft hy zijnen Geest rijckelijck
 Uyt 's Hemels troon baarblijckelijck,
 Gestort over zijn schare;
 Men zag, ten dag

Van zijn kroning, dat dees' Koning
 Seer genadig
 Sijnen Geest haar schonck mildadig.

II.

Ach dat het vier van 't Pinxter-feest
 Ontsteecken mochte mijnen Geest!
 En 't al in vlamme stellen!
 Dan zoud' die koude lauwigheid,
 Die leven-loose flauwigheid
 Mijn ziele niet meer quellen
 Ey queeckt! ontsteekt
 Hert en handen, dat 'k mag branden
 Voor u eere,
 Ja den yver my vertere!

III.

Blaast in mijn ziel gy Noorden-wint
 En zuyvert al het geen gy vint
 Met 't zonden-vuyl besmettet;
 Laat uwe stercke noorder-kracht
 Neer-bonsen al der zonden macht,
 Die zig tegens u zettet:
 Ey Heer! werpt neer
 Al het gene, dat met eene
 Sig gaat zetten
 Tegens uwe wil en wetten!

IV.

Doorwaeyt mijn dor onvruchtbaar hert
 Gy zuyden, dat het verquickt wert,
 Op dat ick mag opschieten
 In ware deugt en heyligheid,
 En oprechte godzaligheid,
 Als boomen by de vlieten:
 Blaast dan sterck aan
 Uyt het zuyden, dat de kruyden
 Mogen groeyen
 En de specerien bloeyen.

V.

Laat hier dog op dit aardsche dal
 Op dat ick niet en koom ten val
 Den Geest mijn Leyds-man wesen!
 Laat hy mijn zijn die wolck-kolom,
 Die my geleyd' tot dat ick kom
 In Cana uytgelesen:
 Weyd my, leyd my
 Op de paden der genaden
 Voorgescreven
 Den mensch ten eeuwigen leven.

VI.

Behoed my dat ick niet ten quaa
 De boose wereld volge naa,
 Die my zoekt te verleyden;
 Laat hare zoete vleyerij,
 Nog hare harde dreygery
 My nimmer van u scheidyden:
 Weckt my, treckt my,
 Dat ick loope hier in hoope,
 In uw' wegen,
 Als rechte yveraars plegen.

VII.

O Heyl'ge Geest! wijst my de pa'an
 Die ick op aarden heb te gaan,
 En doet my die betreden;
 Houd mijne voet op 't smalle padt,
 Dat moeylijck is en slibb'rig glat,
 Behoed my voor den bredden:
 Wilt my dock by
 De hand houden, dan zoo zouden
 Mijne treden
 Vast zijn en niet uytgeleden.

VIII.

Doet mijn zien zondens schricklickeid,
 Hoe dat zy my in eeuwigheid

Ten verderf zoekt te trecken;
 Hare vuyle verfoeylijckheid,
 En over-groote grouwlickheid
 Wilt voor mijn oog ontdekken:
 Toont my, hoe zy
 In de helle, steeds zal quelle
 Den godloose,
 Die wand'len in het boose.

IX.

Als my door uwen Geest zal zijn
 Ontdekt, hoe s' onder zoeten schijn
 Mijn ziel legt bitt're lagen,
 Dan zal ick met een grooten haat
 't Verfoeyelijke zondig quaat
 Niet dulden nog verdragen:
 Dan zal ick al
 Mijne boosheid en godloosheid
 Dood'lijk haten,
 En oock trachten te verlaten.

X.

Indien ick in dit tranen dal
 In droefheid of in ongeval
 Oyt koome te geraacken,
 Laat dan den Geest den Trooster zijn,
 Die in ziels bitt're druck en pijn
 Mijn herte mag vermaacken,
 Wilt 't hert, in smert
 Zoo bewercken en verstercken,
 Dat 't in 't lijden
 Zig in God nog mag verblijden.

XI.

De aardsche vreugt is my te laf,
 Ick achtze maar voor zwijnen draf,
 Die kan my niet vermaacken;
 z' Is Hemels daar mijn ziel na haackt,
 Word van de wereld niet gesmaackt,

Die kan het herte raacken:
 Wilt my als 'k ly
 Geestes goetheid, 's Hemels zoetheid
 Dan doen smaacken,
 Zoo zal ick 't kruys boven raacken.

Geestelick gezang, tot overtuiging der bloote Naam-christenen, die op hare uyerlicke voordeelen hare zaligheidt grond-vesten.

Toon: Als een uytgestorten balsem.

I.

Wat beleeft men snoode tijden?
 Wie kan 't zonder droefheid zien?
 Hoe verdorven dat de lien
 Zijn, die 't Christendom belijden?
 't Geen dat hare mond voorgeeft
 Word in 't minste niet beleeft!

II.

Yder een die zoekt te proncken
 Met den naam van 't Christendom,
 En men denckt niet eens waarom
 Dat dien naam ons is geschoncken,
 Of waar toe zy ons verbind,
 Neen, dat slaat men in de wind!

III.

Christen zoo wil yeder heeten,
 Maar te doen als hy gedaan,
 Zijn voetstappen na te gaan,
 Dat werd schandelijck vergeten;
 En uyt 't gansche leven blijkt
 Dat men hem het minst gelijckt.

IV.

Zeg wat zoud het my dog baaten
 Dat ick my een Christen roem?
 En my na zijn naame noem?
 Zoo ick 't quaad niet tracht te laaten?
 Schoon ick met zijn naam verschijn
 'k Zouw hem tot een schand-vleck zijn.

V.

't Zijn niet alle Israliten
 Die van Isr'el naa den vleesch
 t' Zaam af-komstig zijn geweest:
 Nog geen Christ'nen die zoo hieten,
 Schoon s' het roemen met den mond
 En gelijft zijn in 't verbond.

VI.

't Is maar zotternie te steunen
 En te stellen al zijn hoop
 Op den uyerlijcken Doop;
 Die op zulcke staaven leunen,
 Op het teecken van 't verbond
 Bouwen op een lossen grond.

VII.

't Bloote teecken kan niet geven,
 Ten zy dat men oock het geen
 Daar door word verbeeld met een
 In zig vind, en oock zijn leven
 Naar belofte doen gedaan
 Richt, 't is anders maar een waan.

VIII.

Of men roept des Heeren Tempel!
 Wy u Isr'el zijn u volck,
 Hooren steeds des Heeren tolck,
 En betreden uwen drempel,
 Zoo daar niet meer by en is,
 Dat is vry een slecht bewis!

IX.

't Is zeer goed Gods Woort te hooren,
 Als men 't geen ons word geleert
 Met zijn leven practizeert:
 Maar die mensch die gaat verlooren
 Die op 't bloote hooren rust,
 Maar tot 't doen en vind geen lust.

X.

't Is maar ydelheid te zeggen
 Heere! Heere, zoo men niet
 Doet het geen dat God gebiet,
 En dat tot een grond te leggen
 Van zijn recht ter zaligheid,
 Dat is wel een slecht bescheid!

XI.

Godt die houd niet van het praaten,
 Esauws handen Jacobs stem
 Zeecker die mishagen hem:
 Maar van zonden te verlaaten,
 Dat is God recht aangenaam,
 Woord en werck moet zaamen gaan.

XII.

't Baat niet dat men diepe kennis
 Van Gods Woord en Wetten heeft,
 Indien dat men 't niet beleeft;
 Neen, dan isse maar tot schennis
 En onteering van zijn God,
 Zulcke wijsen die zijn zot.

XIII.

Vele wisten in te dringen
 In het innigst cabinet
 Van Gods Heylig Woord en Wet,
 En schoon dat zy deze dingen
 Wisten, voeren evenwel
 Met die kennis na de Hel.

XIV.

God te kennen is wel heerlijk

Als men doet het geen men weet,
 Dat de rechte kennis heet:
 Zulcken kennis is begeerlijck,
 Die den mensche steeds aanzet
 Tot het houden van Gods Wet.

XV.

Zeg wat baat het dat geteeckent
 Staat mijn naam in 't Kercke-boeck,
 Indien ick niet meer en zoek?
 Beter is 't te zijn gereeckent
 Onder die geteeckent staan
 In den Hemel, komt op aan!

XVI.

't Zijn niet alle ware leden,
 Zomtijds wel een houten lidt
 Aan een levendt lichaam zit;
 Menschen van verdorven zeden
 Zullen zomtijds wel bestaan
 Aan des Heeren Disch te gaan.

XVII.

Al dat uyerlijcke voordeel
 Is niets, ingeval het hert
 Daar door niet geheyligt wert;
 't Zouw maar in het laatste oordeel
 Tot vermeerdering van pijn,
 En verzwaring van mijn zijn.

XVIII.

Heylig! heylig moet men wezen!
 Heyligheid die is de baan
 Waar door wy ten Hemel gaan:
 Die niet tracht te gaan door dezen
 Weg, die vind zig in het end
 In een schrickelijck' elend.

Een Christens bieght.***Stem: {Ietwes moet ick Lauwra vragen.******{Roosemond die lag gedoken.******{Als de hooge noodt by rijden.******{Jonge Dochters vol van jeughden.***

I.

Ay mijn God! ick ben vol schanden!
 'k Derf nog tong, nog oog, nog handen
 Tot u heffen, Heylig Heer!
 'k Weet dat gy den zondaar fier zijt,
 Voor hem een verteerend vier zijt,
 Dat verschrikt en druckt mijn zeer.

II.

'k Kan mijn echter niet inhouden,
 'k Kan niet swijgen schoon ick woude,
 't Swijgen maackt my te benert:
 't Moet 'er uyt, want het leyd booven,
 'k Kan 't verbergen niet gedoogen,
 't Leyd my veel te bang op 't hert.

III.

'k Koom' om vrylijck te verklaren,
 Om mijn zonden t' openbaren
 Door een schuld-bekentenis;
 't Herte voor u bloot te leggen,
 En u rond'lijck aan te zeggen
 Als 't met my gelegen is.

IV.

'k Ben door Adams zond' verlooren,
 En een helle-wicht gebooren,
 Doot in ongerechtigheid:
 Van de wieg af aan een zonder,
 Van naturen leg ick onder

Uwen toorn en grimmigheid.

V.

'k Ben van boven tot beneden
Vol van ongerechtigheden,
Daar is niets gezonds aan my:
'k Vind my door en door vol vuyle
Vol van stinckend' etterbuyle,
Niet een deeltjen isser vry.

VI.

Mijn verstand dat is verduysterd,
En den wil die leggt gekluystert
Onder Zatans slaverny:
De memory is geschonden,
't Hert vol boose snoode vonden,
Telckens zoo bedriegt het my.

VII.

'k Voel my zelfs zoo hardt van herten,
Dat het wel de steenen terten
Zouw, bedorven mijn gewis:
Dat d' affecten gansch verkeerd zijn,
Van de zonden overheert zijn,
En het al bedorven is.

VIII.

'k Vind' het quaade steeds gevloogen
Door de vensters van mijn oogen
Tot in 't herte door 't gezicht:
Dat mijn ooren toegepropt zijn,
Voor u woorden toegestopt zijn,
Maar het quaad dat hoor ick licht.

IX.

Mijne tong is vol gebreecken,
In de helle aangesteecken,
En mijn keel een graft gelijck,
Waar dat ick een vuylen wadem
Steeds uytblaas met mijnen adem,
Mijne tong ontemmelijck.

X.

Jaa mijn gansche ziel onmachtig
 Tot de deught, maar over-krachtig
 Tot de ongerechtigheid:
 Tot het quaade zeer begeerig,
 Van het goede heel af-keerig,
 Door mijn 's herts verdorventheid.

II. Deel.

XI.

Ach wat bittre zonden stroomen
 Zijn daar daag'lijcks voort-gekomen
 Uyt die wel! een heele zee!
 Zoo dat 'k zond' op zond' gehoopt heb,
 d' Eene zond aan d' aar geknoot heb,
 't Eene quaad naa 't and're dee.

XII.

Niet alleenig in die jaaren
 Van mijn jeucht, doe 'k onervaren
 In u woord was, en niet wist
 Wat te doen, of wat te laten,
 Wat te vlieden, wat te haaten,
 Heb ick 't rechte padt gemist.

XIII.

Maar naa dat ick al verligt was,
 En van uwe wil berigt was,
 Heb ick stoutelijck gedaan
 't Geen ick wist te zijn verboden
 Heb het quaade niet gevlooden,
 Maar opzettelijck begaan.

XIV.

't Is waar uwen Geest bewroght my,
 O! hoe ziel-bewegend zoght hy
 My te raden van het quaad?
 En ter deugden aan te zetten!

'k Heb daar op niet willen letten,
Maar halsterrelijck versmaad.

XV.

Schoon 'k my dickwils heb verbonden
Door beloften, om de zonden
Na te laten, 'k heb terstond
Tot mijn voorig zondig leven
Mijn trouwlooselijck begeven,
En verbroocken mijn verbond.

XVI.

Ay my! ick ben zeer elendig!
Mijne zonden zijn onendig!
Meerder dan het zand der zee:
Waar 'k my wend' ick vind' gebreecken,
'k Ben ten halse toe gesteecken
In de zond': O wat een wee!

XVII.

Wat een straf zoud' daar op volgen!
Indien dat gy zoo verbolgen
Met mijn in 't gericht woud tre'en?
Niet dan 't eeuwig! eeuwig branden!
't Helsch geknersch en knapper-tanden,
Groot gehuyl, en droef geweene.

XVIII.

'k Ben dit dubbelt over weerdig,
Straft gy my gy zijt rechtveerdig
Dat belijd' ick rondelijck:
Hebt gy lust my te verstooten,
Eeuwig van u gunst t' ontblooten,
Gy doet my geen ongelijck.

XIX.

Maar wat eer zult gy behaalen
Zoo gy my laat nederdaalen
In de af-grond van de Hel?
Indien dat g' u wilt ontfermen,
En u mijner wilt erbermen,

Hebt gy u eer evenwel.

XX.

Heer! hebt dan dog medelijden?
Zet u strafheid dog ter zijden,
Handelt niet na recht met my:
Zoeckt in uwen Zoon voldoening,
Dat zijn lijden een versoening
Voor mijn arme ziele zy!

XXI.

Laat zijn dood mijn leven wezen,
Zijne smerten mijn genesen,
Zijn gerechtigheid mijn deught,
Zijne banden mijne vryheid,
Zijne droefheid mijne blyheid
Zijne hel-angst mijn geneucht.

Bede om Heyligheit.

Levit. 11: 44, 45.

Zijt heyligh, want ick ben heylig.

Toon: Roosemond die lag gedooken.

I.

Heylig! heylig! heylig Wesen!
Wezentlijcke Heyligheid!
Die van Seraphims geprezen
Roem-ruchtig word uytgebred;
Heyligt, heyligt, heyligt my,
Dat ick wesen mag als gy.

II.

Wie is Heer als gy verheerlijckt?
Schoon in heyligheids cieraat?
Hoe uw' heyligheid my meer blijckt

Hoe gy my oock schoonder laat:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

III.

Uwen glans en gloor was duyster
 Deed' het niet uw' heyligheid,
 Heyligheid die geeft den luyster
 Aan all' uwe heerlickheid:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

IV.

Zuyver licht dat niet besmet is
 Met de minste duysternis,
 Wiens oog' noyt ten gôe gezet is
 Op het geen dat zondig is:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

V.

Gy zijt d' heyligheids Sprinck-ader,
 d' Onuytputtelijcke Bron,
 Schepselen heyligheid te gader
 Is een straal van uwe Zon:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

VI.

Heylig zijt gy niet alleen Heer
 In u zelven, maar wilt dat
 U oock heyl'gen zal die geen Heer
 Die oyt nadrend tot u trat:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

VII.

Wanneer voormaals zonder schroomen
 Imand reuckeloos bestond
 Onheylig tot u te koomen,
 d' Aard hem levendig verslond:

Heyligt, heyligt, heyligt my,
Dat ick wezen mag als gy.

II. Deel.

VIII.

Zoo gy Saal'mons gunst my toezeyd,
Geven woud wat ick verzocht,
'k Zouw verzoecken dat g' my toeleyd
Dat ick heylig wezen mocht:
Heyligt, heyligt, heyligt my,
Dat ick wezen mag als gy.

IX.

'k Bid u om geen aardsche schatten,
Neen, maar dat ick heylig zy,
Die het vat die mag het vatten,
Zy zijn veel te slecht daar by:
Heyligt, heyligt, heyligt my,
Dat ick wezen mag als gy.

X.

'k Min een schat van meerder waarde,
Die geen dief nog roover roofd,
Waar voor allen schat der aarde
Haren luyster gansch verdooft:
Heyligt, heyligt, heyligt my,
Dat ick wezen mag als gy.

XI.

Dien schat die voor wereldlingen
Veel te kost'lijk is en t' eel,
't Eygen lot der Hemelingen,
Heer laat dat dog zijn mijn deel!
Heyligt, heyligt, heyligt my,
Dat ick wezen mag als gy.

XII.

'k Min een schat die na dit leven
Ons nog nuttig is en baat
Die als 't aardsch ons moet begeven

Ons dan niet alleenig laat:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XIII.

'k Bid u om geen ampt of staaten,
 Om geen aardsche heerschappy,
 'k Wil die geern aan and'ren laten,
 Houd maar heyligheid voor my:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XIV.

'k Weet dat daar niet veel aan vast is
 Als men die wil wel bekle'en,
 Dat een ampt dan maar een last is,
 En veel onrust baart met een:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XV.

Ick acht dat die vry wat meer is
 Als een Koning, zulck een man,
 Die van zich zelven een Heer is,
 En zijn lusten temmen kan:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XVI.

'k Hoef geen landen te regeeren,
 Met a'er wercken my te mo'en,
 Kan dat rustelijck ontbeeren,
 'k Heb genoeg met my te doen,
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

III. Deel.

XVII.

'k Bid u om geen aarsche hoogheid,
 Werelds eer of heerlickheid,

Die den aard'ling steeds in 't oog leyd,
 Heer geeft my maar heyligheid.
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XVIII.

't Aartsche hoog dat lijkt my hel-laag
 By het Hemels hoog, gewis
 Mag ick dat genieten! zoo vraag
 Ick niet wat 'k voor hoogheit mis.
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XIX.

Laat my vry op aarden kleyn zijn,
 Een uytvaagsel zijn geacht,
 Als het hert mag blanck en rein zijn,
 En de heyligheid betracht:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XX.

d'Heyligheid die lijkt my heerlijk,
 Haren glans en schoonen schijn
 Die is voor mijn ziel begeerlijck,
 Ach mocht ick maar heylig zijn!
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXI.

'k Schep geen vreugt in schoon' gewaden
 't Groot gesleep van lang en breed,
 'k Laat de wereld die cieraden,
 Geeft my maar het deugden-kleet:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXII.

Ach! wat is 't een ydel praalen
 Op wat wols, of worm-gespin!
 Wat eer zal men daar door haalen?

Daar steekt wel een deug-niet in!
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXIII.

Zoo de Heer 't onzigh're moye
 Aan de wereld te zien gaf,
 Al dat ciersel, al dat toye
 Viel dan wel van zelve af:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXIV.

Heer geeft my d' inwend'ge schoonheid,
 Daar toe streckt dog al mijn zin,
 Die voor d' oogen niet ten toon leyd,
 Dat 's een moyheid die ick min:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

IV. Deel.

XXV.

'k Bid u om geen kost'le wooning
 Onwaardeerlijck toebereid,
 Opgesmuckt met all' verschooning,
 Al mijn zucht is heyligheid:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXVI.

'k Weet dat Jesus in een stalle
 Is geboren in een kluyt,
 'k Acht dat toysel niet met alle,
 Heb ick Jesum maar in huys!
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXVII.

't Huys zal licht voor schoon verstrecken

Voor een vreemd'ling op zijn reys,
 Die maar denckt daar door te trecken
 Naa een konincklijck paleys:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXVIII.

'k Bid u om geen leckernyen,
 Om geen kostelijcke dis,
 'k Kan my zonder die wel lyen,
 Als ick 't heyl'ge maar niet mis:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXIX.

Wie die spijse eens gesmaackt heeft
 Die de wereld niet en kend,
 Met zijn tong maar aangeraackt heeft,
 Is dat leck're haast ontwend:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXX.

Wat zijn Feesten, kost'le maalen
 Delicate brassery,
 By dat Goddelijck onthaalen?
 'k Acht haar zoet maar roet daar by:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXXI.

Zoo de wereld die eens smaacken
 En haar zoetheid proeven kost,
 'k Weet zy zoud' de aardsche laacken,
 Houden voor een lichte kost:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXXII.

Ach doet my dat zoet dog smaacken!
 Voert my in u wijn-huys Heer,

'k Zal zoo gratig dan niet haacken
 Naa dat aardsche leck're meer:
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

XXXIII.

Laat my dickwils zijn beschoncken
 In een heyl'ge brassery,
 En des Heyl'gen Geestes droncken,
 Dat is 't zoetste zoet voor my!
 Heyligt, heyligt, heyligt my,
 Dat ick wezen mag als gy.

***Eens Christens houw-vast aan Jesus.
 Rom. VIII: 35, 36, 37, 39.***

Toon:

{Ach! wat zal ick zondaar maacken.

{Als een uytgestorten balsem.

I.

Laat oock komen wat wil koomen!
 Duyvel, Wereld, wat het zy,
 Rampen, smerten, kruys en ly,
 'k Zal niet swicken, schricken, schroomen
 Voor al 't geen dat vleesch'lijck hiet,
 Jesum en verlaat ick niet.

II.

Bueren, Vrinden, Vader, Moeder,
 Man of Vrouw, hoe na bevrindt!
 En hoe teder oock bemindt!
 Zoon of Dochter, Suster, Broeder,
 Of wie dat het oyt aanriet,

Jesum en verlaat ick niet.

III.

Alhoewel dat zelfs een yder
Jesum oock verlaten wouw,
Echter evenwel ick zouw
Jesum niet verlaaten, wie der
By hem blijft of van hem vliet,
Jesum en verlaat ick niet.

IV.

In het zoet en in het zuere
Blijf ick mijnen Jesus by,
'k Lijd' dan oock wat dat ick ly!
Nood nog dood zal my verrueren,
't Zy oock wat 't zy voor verdriet,
Jesum en verlaat ick niet.

V.

Laat de Duyvel woeden raazen!
Jesus is mijn rust, mijn rotz,
Met hem ick de Duyvel trotz
Laat hem vier en moord uytblazen,
Jesus my zijn hulp aanbiet,
Jesum en verlaat ick niet.

VI.

Wat ick lijd' of niet en lijde,
Eene kus van Jesus mond
Die verzet dat weer terstond,
'k Lijd' dat lijden met verblijden,
Als hy maar een straal uytshiet,
Jesum en verlaat ick niet.

VII.

'k Schrick noch zwik voor 's werelds dreygen,
'k Acht haar zuer zien niet met al,
Haren toorn en ongunst zal
My dog nimmer tot haar neygen,
Hoe vergrimt zy my aanziet,
Jesum en verlaat ick niet.

VIII.

's Werelds zoet zien is my zuer zien,
 Wee! indien ick ben haar vrind!
 Van de wereld word bemind!
 's Werelds lachen is mijn stuer zien,
 God my 's werelds gunst verbiet,
 Jesum en verlaat ick niet.

IX.

Een zoet aanzien van zijn oogen
 Dat verzoet verzet heel licht
 's Werelds doncker zuer gezicht;
 Als wy dat genieten mogen
 Alle droefheid die vervliet,
 Jesum en verlaat ick niet.

X.

Wild de wereld spotten hoonen?
 Ick en stoot my daar niet aan,
 't Zelfd' is Jesum oock gedaan;
 Zijne smaathe' en zijn mijn kroonen,
 Of zy nog zoo vinnig schiet,
 Jesum en verlaat ick niet.

II. Deel.

XI.

Laat de wereld locken tocken
 Ick en geef haar geen gehoor,
 Voor haar troonen 'k stop mijn oor,
 Neen, zy zal my niet verlocken,
 Of zy nog zoo koop'lijck biet,
 Jesum en verlaat ick niet.

XII.

's Werelds vleyen is my vloecken,
 Queelen quellen, strelen zijn
 Steecken, al haar zoet fenijn,
 Vlemen vliemen, laat s' het zoeken,
 Hoe zoet haar gevley geschiet,

Jesum en verlaat ick niet.

XIII.

Al haar licht dat is mijn duyster,
Kroonen, troonen, grooten staat;
All' haar' heerlickheid vergaat;
Die betooverenden luyster
Hoe zy flonckert, die verschiet,
Jesum en verlaat ick niet.

XIV.

Wat zijn schepters? Koninckrijcken!
Leeme nieten, pluyme-licht,
By dat eeuwig zwaar gewicht;
O! die moeten daar voor wijcken,
Of my 't aardsche groot ontschiet,
Jesum en verlaat ick niet.

XV.

'k Heb een ander gloor in d' oogen,
Die men ziende niet en ziet,
En niet hebbende geniet;
Die al 's werelds schoon doet dooven,
Als men die daar by besiet,
Jesum en verlaat ick niet.

XVI.

Al woud' yemand aan my schencken
Voor zijn liefde al het goud
Van zijn huys, voorwaar ick zoud
Gansch verachten, en niet dencken
Hem te schatten tegens iet,
Jesum en verlaat ick niet.

XVII.

Of schoon yemand naackt en bloot is,
Nauwelicks een penning heeft,
Op de gunst van and're leeft,
Geen Koning zoo rijck en groot is,
Als hy Jesum maar geniet,
Jesum en verlaat ick niet.

XVIII.

Jezus zal mijn goudt mijn goet zijn,
 Kosteler dan all het geen
 t' Zaam gevonden wordt beneen,
 In hem zal mijn overvloedt zijn,
 Hy mijn all zijn, Lieve ziet!
 Jezum en verlaat ick niet.

XIX.

Of men schoon all' vreuchd' der aarden
 En haar blijdschap aan my gaf,
 Jesu zoet dat maacktze laf,
 Zy is my van gener waarden,
 Hoe zoet zy zig my geliet,
 Jesum en verlaat ick niet.

XX.

's Wereldts zingen is my zuchten
 Reyen schreyen, lachen is
 Mijne ziele bitternis,
 'k Schep geen vreught in hare kluchten
 In een ydel werelds liet,
 Jesum en verlaat ick niet.

XXI.

Naa dat lachen volgt een weenen,
 O! die vreugde die breeckt op!
 Hoe bitter is hare grond-zop!
 Naa dat zingen volgt een steenen,
 Hoe die vreugde my oock vriet,
 Jesum en verlat ick niet!

XXII.

Mag ick maar daar booven zingen
 't Hemels Halleluja Heer!
 Ick en wensch geen vreugde meer,
 En daar Davids sprongen springen,
 Wegg dan werelds vreugde! vliet,
 Jesum en verlaat ick niet.

Bladt-wyzer der gezangen.

Morgen Gezang.	1
Avondt Gezang.	3
Eyndelooze ewigheit ter Elenden.	5
Triumphe des Geloofs over de Wereld.	8
Het tweede Deel.	10
Het derde Deel.	12
Eens Christens klachte over het eygen Ick.	14
Vreughde Gezang over eens Christus groot Interest of zijn deel aan Godt.	16
Het tweede Deel daar van.	18
Stervens Lust.	20
Jezus den goeden Herder.	24
Eens Christens Hert na boven.	27
Klachte over de Buyck-sorg.	29
Eens Christens Zoet, bestaande in zijn na by Godt te zijn.	32
Droevige klachte over eens Christens Dodicheit.	36
De Na-volginge Christi.	39
Eenzaamheits Troost.	43
Broosheit des Menschen levens.	46
Een Geestelijck Mey-liet.	48
Bede voor de Maal-tijdt.	52
Bede na de Maal-tijdt.	53
Zoeticheit in de gemeenschap met Jezus.	54
Hert-stercking tegens de bespottinge des Wereldts.	57
Vrolijke Samen-komste der Vroomen.	59
Afkeer van 't geselschap der Godtloosen.	62
Hemels Geweldt.	63
Zoeticheit der eensame Meditatien.	66

Bladt-wyzer.

Gelatenheidt eens Christens onder de Oordelen Godts.	69
Nederlandts Klaag-liedt.	71
Het tweede Deel.	73
Het derde Deel.	76
Twist des Heeren met zijn Volck.	78
Het tweede Deel.	81
Het derde Deel.	83
Zegen-zang over de onverwachte Uyt-tocht der Vianden.	86
Historische uytbreidinge over de Geboorte Christi.	89
Het tweede Deel.	91
De Openbaringe Christi aan de Herders.	93
Het vinden van Christus door de Herders.	97
Nieuw-jaars Gezang.	100
Op het Lijden Christi in het Hofken Geth-zemane.	103
Op de zendinge des Heyligen Geest.	105
Geestelijck Gezang tot overtuyinge der bloote Naam-Christenen, op haar uyerlijcke voordeelen hare Zalicheit grondtvestende.	109
Een Christens Bieght.	113
Tweede deel.	115
Bede om Heyligheit.	117
Tweede Deel.	119
Derde Deel.	120
Vierde Deel.	122
Eens Christens Houw-vast aan Jezus.	124
Tweede Deel.	126

Eynde.